44 - GAZI BULVARI İZMİR - 44
İmtiyaz sahibi: ŞEVKET BILGIN
Başmuharrir ve umumî neşriyat müdürü:
HAKKI OCAKOĞLU

ABONE ŞERAİTİ

DEVAM MÜDDETİ	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1300	2800
Altı aylık	700	1300

TELEFON: 2697

Fiati (5) kuruştur

No. 9680 K\K ÜÇÜNCÜ SENE

15 İLK TEŞRİN CUMA 1937

Yeni Asır

Cumhuriyetin Ve Cumhuriyet Eserininin Bekçisi, Sabahları Çıkar Siyasî Gazetedir

YENİ ASIR Matbaasında basılmıştır.

Manevralar Hakkında
Son gelen haberler 3 ncü sahifemizdedir

Dün Manevraların Kritiği Yapıldı

Büyük geçid resmi

Bugün İn ovasında yapılacaktır Davetliler Germenciğe gittiler

ATATURK MANEVRA SAHASINDAN AYRILIRKEN..

Kahraman ordumuz sonbahar Ege manevralarını her bakımdan övünmeğe değer bir muvaffakıyetle bitirmiş. Kırmızı veya Mavi, milletin kendi sinesinden çıkardığı azametli kuvvetler kendilerine verilen vazifeleri milletin güvenine hak kazandıracak şekilde başarmışlardır. Manevralara iştirak eden kıt'alar dünkü günü istirahatle geçirmişlerdir. Manevraların kritiği dün büyük erkânı harbiye reisimiz Mareşal Fevzi Çakmağın huzurunda yapılmıştır.

Manevra ordusu bugün azametli bir geçit resmi yapacaktır. Bu geçit resmine bütün yurddaşlar davetlidirler. Sabah yedi ellide şehrimizden kalkacak olan hususî tren İzmirden geçit resmine gidecek olan zevatı, konsolosları, yurddaşları Germenciğe götürecek, oradan geçit resminin vukubulacağı yere, İn ovasına gidilecektir.

Geçit resminden sonra davetliler ve geçit resminde bulunmak üzere giden yurddaşlar ayni trenle şehrimize döneceklerdir.

ATAŞEMİLİTERLER

Ankara, 14 (Hususî) — Manevra ordusunun büyük geçit resmine davetli bulunan ecnebî ataşemiliterler manevra sahasına hareket etmişlerdir.

Ruzveltin yeni bir nutku

Amerikanın mutlak tecerrüt siyaseti takip etmesini isteyenlere cevaptır

Roosevelt

Demokrasiler

Artık her harpten tecerrüdün kâfi gelemiyeceğini anlayacak kadar akıllı, tedbirli olsun

Vaşington hükümeti Japonya ile ticarî münasebetlerin kesilmesi gibi pratik bir vasıtayı göz önüne alacaktır...

— YAZISI DÖRDÜNCÜ SAHIFEDE —

Bürokrasi *ile mücadele..*

Memurların terfihleri için ihzarı düşünülen kanuna esas olmak üzere yine memurlar arasında bir anket açılması tekarrür etmiştir. Büyük, küçük bütün memurlar bu ankete cevap vermeğe «maddî» ve «manevî» üzüntülerinin mahiyetini bildirmeğe davet olunacaklardır.

Bu orijinal buluş, devletin bürokrasiyi yaşatan sebeplerle kat'î olarak mücadeleye azmettiğini gösterir. Ferdlerin haklarına ve âmme menfaatlerine taallûk eden işlerde lâkaydiye, müsamahaya yer veren bürokrasi zaman zaman memurların ve hattâ vatandaşların vazife ve mes'uliyet şuurunu zâafa düşürmekten hâli kalmamıştır. Halbuki halkçı devlet vatandaş hakkının, âmme menfaatinin mevzuubahs olduğu her yerde daima en büyük hassasiyeti göstermiştir; İş sahiplerinin devletle münasebetlerinde vakit ve para israfından âzade olmalarını istemiştir; Tahminlerinde bu ruhu hâkim kılmıştır.

Hakikat bu merkezde olduğu halde nasıl oluyor da bürokrasi hâlâ ayakta durabiliyor?.

Bunun sebeplerini araştırdığımız zaman memurların maddî sıkıntıları en başta yer aldığını görüyoruz. İnsan vücudunu kemiren mikroplar fuvayelerini zayıf vücutlarda aradıkları gibi bürokrasi de yaşamasına müsait olan zemini bilhassa küçük memurların zayıf bünyelerinde bulur.

Bürokrasi ile mücadele ayni zamanda bir kültür meselesi, bir terbiye işidir, denebilir. Bu hüküm birincisi kadar doğrudur. Ancak memur sinirlerini zâafa uğratan «maddî» sıkıntılardan kurtulmadıkça bu terbiye güçleşir.

Memur «neme lâzım» zihniyetini kafasından çıkaracaktır. Kendi elinden çıkması icap eden işlerde iş sahiplerini kapı kapı dolaştırmıyacaktır. Müracaat istidalarını birer futbol topu gibi daireden daireye havale ederek içinden çıkılmaz kabarık dosyalar haline gelmesine sebebiyet vermiyecektir. Bürokrasiyi ezmek için, rejimin halkçı ruhuna uygun olan böyle bir itiyadın kökleşmesine

— SONU IKINCI SAHIFEDE —

ŞEVKET BILGIN

B. Celâl Bayar kabinesi

Yeni kabinede mühim değişiklik olmıyacak

B. Celâl Bayar manevra sahasında

İstanbul, 14 (Hususî) — B. Celâl Bayarın yeni kuracağı kabinede mühim değişiklikler olmıyacaktır.

Başvekil İsmet İnönünün 31 ilk teşrinde istifa edeceği ve B. Celâl Bayarın iktısat vekâletini de uhdesinde tutmak istemediği surette iktısat vekâletine ziraat vekili B. Şakir Kesebirin geleceği, ziraat vekâletine de siyasî müsteşar B. Tahsinin geçeceği söylenmektedir.

Reisicümhur Atatürkün, Büyük Millet Meclisinin açılışı münasebetiyle söyliyecekleri nutuk ehemmiyetle beklenmektedir.

Stoyadinoviç Paris ziyareti

Fransa - Yugoslavya arasında dostluk bağlarını kuvvetlendirdi

Paris, 14 (Ö.R) — Dün Yugoslavya başvekili B. Stoyadinoviç ve maiyeti erkâniye Fransız hükümeti arasında diplomatik muhavereler devam etmiştir. B. Stoyadinoviç Elize sarayında şerefine bayan ve B. Lebrün tarafından verilen ziyafette hazır bulunmuştur..

Daha evvel reisicümhur tarafından kabul edilmişti. Yugoslav hükümet reisi başvekâlet dairesinde B. Şotan ile üç çeyrek saat kadar ve hariciye nazırı M. Delbosla daha kısa olarak görüşmüştür. Fransa ve Yugoslavya arasındaki dostluk ve iki memleketi birleştiren bağlar bu ziyaret sayesinde kuvvet-

SONU DÖRDÜNCÜ SAYFADA

B. Stoyadinoviç

Antakya

Halkevini taşladılar

İstanbul, 14 (Hususî muhabirimizden) Suriyeden gelen haberlere göre gizli eller geçen gece Antakya Halkevini taşlamışlardır. Bu çirkin hâdiseye baş vuranlar aranmaktadır. Sancağın emniyet kadrosuna yeniden altmış polis daha ilâve edilmiştir.

Boluda

Ziraî tetkikler

Bolu, 14 (A.A) — Ziraat vekâleti müsteşarı bay Naki, Ziraat vekâleti baş müfettişi B. Bekir, orman genel direktörü B. Fahri ve Manisa saylavı B. Yaşar ile birlikte Ankaradan otomobille buraya geldiler.

Bu yıl Boluda açılan orman mektebine Bolunun mektep mezunlarının neharî olarak kabulünü müsteşarın vadetmesi halkı sevindirdi.

Yarın orman mektebi binasını ve kereste fabrikalarını, belediye ve hükümeti ziyaret ettikten sonra Ankaraya döneceklerdir.

İspanyada

Cümhuriyetçilerin taarruzu başladı

Paris, 14 (Ö.R) — İspanyada Aragon cephesinde cümhuriyetçilerin taarruz hareketi başlamıştır. Madrid yeniden şiddetle bombardıman edilmiştir... Nasyonalist bataryalar, halkın tiyatro ve sinemalardan dağıldığı saatte ateş açmışlardır.

Sinema ve tiyatrolardan çıkan kalabalık hemen sığınaklara sığınmışlardır. Hariciye nezaretine bir gülle isabet etmiş ise de kurban yoktur. Madridde bombardımandan ne kadar telefat ve yaralı olduğu henüz tayin edilmemiştir. Ateş bir saatten fazla devam etmiştir.

Amerikada

Japonyaya karşı boykotaj

Nevyork, 14 (A.A) — Koloradoda Demerde toplanan Amerikan işçi federasyonu ittifakla Japon mallarına karşı boykotaj yapmağa karar vermiştir.

Feci hâdiseler serisi

Diyarıbekirde de bir muallim yaralanmıştır

İstanbul, 14 (Hususî muhabirimizden) — Mersin ve Tarsusta üstüste vukubulan talebe hâdisesinden sonra Diyarıbekirde de bir hâdise oldu. Diyarıbekir sanat okulundan iki sene sınıfta kalan talebeden Mehmet, fen bilgisi muallimi B. Abdulvahidi ağır surette yaraladı. Muallim hastaneye kaldırıldı. Hâdise kültür muhitinde ve bütün şehirde büyük teessür uyandırdı. Mehmet tevkif edilmiştir. Adliye tahkikata vaz'ıyed etmiştir.

Kurum tarafından incir mübayaa edilecek

İncirlerimizin geçirmekte olduğu buhran dolayısiyle üzüm kurumunun piyasada nâzımlık vazifesi görmesi takarrür eylemiştir.

Bilhassa başvekil vekili Celâl Bayarın manevra münasebetiyle incir bölgesinde yaptıkları tetkikler bu kararın alınmasında büyük bir âmil olmuştur. Üzüm kurumu dün akşam Ortaklar, Germencik, Erbeyli, Karapınar, Köşk ve Ödemiş kooperatiflerine tebligat yaparak ortak olmıyan müstahsillerin de mallarının mübayaa edilmesini bildirmiştir. Fiat hususunda henüz kat'î bir malûmat yoksa da kooperatif ortakları için avans şeklinde tayin edilen miktara çok yakın olacağı tahmin olunmaktadır. Yalnız kooperatiflere ortak olmıyanların incirlerinin bedelleri avans değil kat'î mübayaa şeklinde ödenecektir. Alınan bu karar şüphe yoktur ki incir müstahsillerini çok sevindirecek, karşılaştıkları zorlukların büyük bir kısmını tahfif edecektir.

Bu karar incir piyasası üzerinde de derhal tesirini göstermiştir. Üzüm kurumuna bu yeni kararında da muvaffak olmasını candan dileriz.

Yunan Başvekili B. Metaksas

Averof zırhlısı ile İstanbula gelecektir

B. Metaksas

İstanbul, 14 (Hususî muhabirimizden) — Yunan başvekili general Metaksas ilk teşrinin on sekizinci pazartesi günü Averof zırhlısı ile İstanbula gelecek, burada büyük merasimle karşılanacak ve ayni gün hususî trenle Ankaraya gidecektir. Dost ve müttefik devlet başvekiline yapılacak istikbal programı hazırlanmıştır. Mösyö Metaksas Ankarada hükümet erkânı ile temaslar yapacak, Atatürk tarafından kabul olunacaktır. Bu ziyaretlerde beynelmilel vaziyeti gözden geçirmek kabil olacaktır.

Atina, 14 (Hususî) — Yunan gazeteleri B. Metaksasın Ankara ziyareti büyük bir ehemmiyeti haiz olacağını, Türkiye ve Yunanistan arasında iş birliğinin bir kat daha kuvvetleneceğini yazıyorlar.

Bürokrasi
Ile mücadele..

—BAŞTARAFI BİRİNCİ SAHİFEDE—
vazife ve mes'uliyet şuurunun inkişafına ihtiyaç vardır.

Halkçı devlet, bürokrasiyi mazinin derinliğine gömmek için bunu yapacaktır; bunu yapmağa mecburdur. Zira hızlı bir ilerleyişe bürokrasiden daha büyük engel olamaz. Memurlarımızı refaha kavuşturmayı istihdaf eden hazırlıktan bu neticeyi çıkarıyoruz: Küçük memurlar, maddî imkânların müsaadesi nisbetinde refaha kavuşunca ruhî bir antrenman yapacaklardır. Şahsî üzüntülerini bir tarafa bırakarak bütün dikkatlerini yapmakla mükellef oldukları işlere hasredeceklerdir. Kendilerine tevdi edilen vazifeyi verimli şekilde başarmağa çalışacaklardır. Vazifesini yaptığından emin olan bir memur, faaliyetini sekteye düşüren endişelerden sıyrılmış olarak resen karar vermeğe muktedir olacak, nefse itimadın ne kadar büyük bir kuvvet olduğunu anlıyacaktır.

En sağlam, en modern bir makine bile küçük bir kum tanesiyle işlemez hale gelebilir. Memurun enerjisini hareketsizliğe düşüren kum taneleri bürokrasinin kötü alışkanlıklarıdır. Yani mes'uliyeti tekabbül etmek hususundaki çekingenliği, faaliyetinde dağınıklığı, nefsine itimatsızlığı, kendi kendini kontrol hassasından mahrumiyetidir. İşte memurlarımızı terfih ederken onlara bu güzel fakülteleri kazandıracağız; bürokrasiyi bu silâhlarla yeneceğiz.

ŞEVKET BILGIN

Tashih

Dünkü nüshamızda İtalya ile olan ticaret anlaşmamıza ait yeni kararnamede İtalyanın verdiği munzam kontenjanlara mukabil genel ithalât rejimimizden mutlak surette istifade ettirileceği yazılı idi. Bu haberde (genel) kelimesi müretteb sehvi olarak gizli yazılmıştır. Tashih olunur.

***

Yine dünkü başmakalemizde memurların (terfihi) kelimesi birkaç yerde (terfii) şeklinde dizilmiştir. Bu dizme yanlışını düzeltiriz.

Ilk kadın polisimiz beraet etti

Anna isminde bir terziden rüşvet aldığı zanniyle iki sene evvel tahtı muhakemeye alınan ve işten çıkarılan emniyet müdürlüğü ecanib kalemi memurlarından bayan Fütuhatın o zamandanberi devam eden muhakemesi sonunda suç sabit olamadığından beraetine karar verilmiş ve karar da kat'iyet iktisap etmiştir. Bayan Fütuhat, muhitine kendisini sevdirmiş çalışkan bir memur ve ilk kadın polistir. Tekrar vazifesine döneceğini memnuniyetle haber aldık.

Bir Sovyet âlimi'nin mühim bir keşfi

Leningrad radyum enstitüsünden profesör Nikitin, niton ve neon gibi asıl gazları karın tesirine arzetmek suretiyle bunların hidratlarını elde etmeğe muvaffak olmuştur.

Malûm olduğu üzere, Mendeleev'in elemanlar sisteminde «sıfır» gurubunu teşkil eden ve asıl gazlar ünvanı verilmiş olan gazların kimyevî reaksiyonlar veremiyecekleri zannediliyordu. Malûm olan bunlardan bazılarının su ile karışabilerek hidrat terkip edebilmeleriydi. Maamafih, neon ve niton, bunlardan hariç addolunuyordu.

Profesör Nikitin'in bu keşfi, kimya kitaplarında bazı değişiklikler vücuda getirilmesini mucip olacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

Zabıta

Haraççılarla şiddetli bir surette mücadele ediyor

Tepecikteki son katil hâdisesinden sonra, emniyet direktörlüğü, bu muhitteki azılılarla şiddetli surette mücadeleye karar vermiş bulunmaktadır.

Her gece, muayyen saatlerde sabıkalılar takip edilmekte, üzerleri aranarak biçak, kama, tabanca gibi taşınması memnu olan silâhlar elde edilerek suçluları hakkında takibat yapılmaktadır.

Tepecik muhitinde, arada sırada vukuat çıkmasına sebep olarak; buradaki genel evler gösterilmektedir.

Zabıta ayni zamanda haraççılarla da mücadelesine devam etmektedir. Medenî bir şehirde, işsiz, güçsüz dolaşanların ve bir kaç mahkûmiyeti olduğu için kendilerini barbar ve mırmır tanıtarak vatandaşları tehdit etmek suretiyle havadan geçinenlerin arkası bırakılmamaktadır.

Geçenlerde İsmet gazinosunun altını üstüne çevirdiğinden dolayı, mahkûm olan sabıkalı Malatyalı Nuri, hapisten çıktıktan sonra, tekrar bir suç işliyerek dün mahkemeye verilmiştir.

Hâdise Sevdalı Mehmet adında birisinin, Malatyalı Nuri tarafından yaralanmasından ibarettir. Taarruz Kemer civarında yüzlerce seyircinin gözü önünde vuku bulmuştur.

Yaralının Uşaklı olması, diğer Uşaklı hemşerilerinin canını sıkmış, dört şahit, bizzat karakola gelerek, hâdiseyi etrafiyle anlatmışlardır.

Bu şahitler, Sevdalı Mehmedin, Malatyalı Nuri tarafından ne suretle yaralandığını, Nurinin belinden çıkardığı iki taraflı keskin kamayı ne suretle Mehmede sapladığını bülbül gibi anlattıkları halde; iş mahkemeye düşünce:

— Orada idik amma; görmedik! Sevdalı Mehmet, hâdise mahallinde olan demirlerin üstüne düşmüş ve yaralanmış olmalı!...

Demişlerdir.

Hâkim B. Ömer Kaya bu ifadelere ehemmiyet vermemiş, hâdiseden sonra; suçlu tarafından tehdit edildikleri için bu yolda ifade verdiklerine kanaat getirmiştir.

Mevcut delâile göre suçlu mahkûm olmuştur.

Çukurovanın pamuk rekoltesi

Adana ticaret odası Çukurovanın bu seneki pamuk rekoltesinin son tahminini bildirmiştir. Buna göre bu seneki rekolte geçen seneden 24440 balya fazlasiyle 184 bin balyadır.

Halkevi köşesi

1 — Halkevi yönkurulu Boks komitesinin kendine mahsus bir gece yapmasına karar vermiştir. Yalnız âzalarına mahsus olan bu gecelerden maksat bütün Halkevi mensuplarının birbirleriyle daha yakından tanışmalarını temin etmektir.

2 — Evimizin Ar komitesi bu yıl da geçen yıl olduğu gibi şan ve keman kursları açmağa karar vermiştir. Şan ve keman dersi alacak olan yurddaşlarımızın Halkevine müracaat ederek kayıtlarını yaptırmaları rica olunur.

3 — 15/10/937 tarihine tesadüf eden cuma günü saat on yedide yönkurul ve saat 16 da da Dil tarih, edebiyat komitesi umumî toplantısı vardır.

Vilâyet yolları

yeni yolların inşası ihale ediliyor

Vilâyet dahilindeki yolların inşasına ehemmiyetle devam edilmektedir. Menemen - Muradiye yoliyle, Değirmendere betonarme köprüsü ve Dikili - Ayvalık yolu inşaatı yakında sona erecektir.

Bunlardan başka bu sene 74000 liraya Çatal - Bayındır ve 15 bin liraya Ödemiş - Çatal yolları inşa edilecektir.

Bu yolların inşası yakında müteahhide ihale olunacaktır.

Gülbahçe - Karaburun yolunun istikşafı devam ediyor, bu yolun inşa edildikten sonra, vilâyet dahilinde bu seneki programa göre yol inşaatı bitmiş olacaktır.

Nüfus kayıtları

Ne suretle yapılacaktır

Kendisinden başkasına ait nüfus kayıt örneklerini çıkartmak isteyenler hakkında ne suretle ceza tatbik edileceğine dair dahiliye vekâletinden vilâyete bir tamim gelmiştir. Bu gibi kimseler evvelâ, bu kayıtları hangi dâireye ibraz edeceklerse oraya müracaat ederek kayıtları resmen istiyecekler ve bu daireler de nufus dairesine bildireceklerdir.

Eşhasın dilekleri üzerine nüfus kütüklerinden kayıt çıkarılmıyacaktır.

Tayinler

Burnava Ziraat mektebi müdürü; B. Hilmi, Rizenin narenciye ve çay fidanlıkları müdürlüklerine, İzmir Ziraat mektebi muallimlerinden B. Mehmet Ali, Bursa Ziraat mektebi muallimliğine, Bursa Ziraat mektebi müdürü B. Hüseyin Avni İzmir Ziraat mektebi müdürlüğüne, Bursa Ziraat mektebi muallimlerinden B. Ekrem Şükrü, İstanbul Ziraat mektebi muallimlerinden Nezir ve mıntaka ziraat mütahassısı Şemsi Çelebi Burnava Ziraat mektebi muallim ve şefliklerine tayin edilmiştir.

Bir haftalık

İhracat raporu

Geçen bir hafta zarfında limanımızdan muhtelif memleket limanlarına ihraç edilen mahsullerimiz hakkında bir rapor hazırlanmıştır. Buna göre bir haftada 191,6 ton kumdarı, 112,7 ton nohut, 513,3 ton palamut, 125,4 ton palamut hulâsası, 105,4 meyan kökü, 304,8 kepek, 91,6 kendir tohumu, 263,5 ton arpa, 719,7 ton tütün, 84,5 ton badem 66,5 ton yün, 16 ton hurda ip, 50 ton zımpara, 10 ton susam, 7,1 ton zeytin yağı5 ton deri, 4,6 ton demir, 2,1 ton kuru vişne 1,7 ton fasulye, 568 kilo halı, 286 kilo ceviz, 3704 balye pamuk, 2028,5 ton incir, 1244,5 ton üzüm ve 4636 baş öküz ihraç edilmiştir.

Izmir - İstanbul

Hava posta tayyareleri iki Teşrinde işleyecek

İzmir - İstanbul arasında işleyecek hava posta tayyarelerinin ikinci teşrinden itibaren muntazam seferlere başlıyacakları haber alınmıştır.

İstanbuldan İzmire gelen, hususî yolcu tayyaresinin iki günden beri gelemeyişinin sebebi, Cumaovası civarındaki hava istasyonu sahasının yağmurlardan çamur haline gelmiş olmasıdır. Bu vaziyette iniş ve hareket tehlkeli olduğundan İstanbula malûmat verilmiş ve tayyare hareket ettirilmemiştir.

Hava alanında inşa edilecek hava istasyon binası, bugün vilâyet encümeni tarafından müteahhide ihale edilecektir.

B. Lütfi Kırdar

Dün şehrimize geldi

Manisanın değerli valisi bay Lütfü Kırdar dün şehrimize gelmiş Egepalas oteline misafir olmuştur. Bugün çelik ordumuzun geçit resminde hazır bulunmak üzere manevra sahasına gidecektir.

B. Hakkı Veral

Üzüm kurumu direktörü bay İsmail Hakkı Veral bugün Ankaraya hareket eylemiştir. Kuruma ait işler hakkında vekâletle temaslarda bulunacak önümüzdeki hafta içinde şehrimize dönecektir.

Yeni vergiler

Yeni tenzilât cetveli

937 senesi iptidaî maddeler tenzilât cetveline ilâve edilen mamulât hakkında maliye vekâletinden vilâyete bir tamim gelmiştir. Muamele vergisi kanununun beşinci maddesinin A fıkrası mucibince hazırlanan bu listeye göre, yeni ilâve edilen tenzilât cetvelinde şunlar vardır:

1 — Tahta kutu, incir kasası, kundura kalıbı ve zikredilmiyen tahtadan imalât yapan bilcümle sanayi için yüzde on,

2 — Döşemelik ve yol muşambaları için yüzde yirmi sekiz,

3 — Elbiselik muşambalar için yüzde otuz.

Tenzilât payı kabul edilmiştir. Ve kurşun kalem için kabul edilen yüzde on tenzilât nisbeti yüzde otuza iblâğ edilmiştir.

Seferberlik işleri

Seferberlik işleri müdürlüğü bugünden itibaren hükümet konağında iskân müdürlüğünden boş kalan dairede çalışmağa başlıyacaktır.

Kooperatif hareketi

Vilâyetimiz dahilinde tavukçuluk ve yumurtacılık kooperatifleri inkişaf ettirilecektir. Bu kooperatifler için, satış kooperatifleri şeklinde bir nizamname hazırlanmaktadır.

Bir çocuk kayboldu

Tilkilik caddesinde Sadullah sokağında 20 numaralı evde oturan Hüseyin oğlu on bir yaşında Nejad üç gündenberi ortada yoktur, Nejad ilk mektep talebesidir. Velileri zabıtaya müracaat etmiş ve araştırılmağa başlanmıştır.

Bir kız kaçırılmıştı

Şahitler nihayet bildiklerini söylüyor

Yalan yere şahitlik etmekle maznun Kâmilin muhakemesine dün ağırcezada başlanmıştır. Kâmil, Seydiköyde beş kişi tarafından kaçırılan Nazike isminde bir kızın kaçırılma hâdisesinde yalan yere şahitlik yapmaktan maznundur. Kâmil evvelce tevkif edilmişti. Kâmil, dünkü muhakemesinde, reisin sualine karşı bildiklerini söylememekten vazgeçmiş ve yağmurlu bir havada bağ kulesine gelen beş kişinin Nazikeyi getirdiklerini ve kapıyı çalarak bu kızı al dediklerini anlatmış:

— Baktım, Nazikenin başı açık, her tarafı kan içinde idi. Zavallı kız yalın ayaktı. Haline acıdım ve evime aldım.

Maznun bu suretle bildiklerini ketmetmekten vazgeçtiği için tevkif kararı geri alınmış ve davanın başka bir güne talikine karar verilmiştir.

Mahalle

Mümessilliği etrafında bir rekabet davası

Belediye teşkilâtı olan mahallerde, muhtarlık kalktı. Bu vazife belediyelere verildi, fakat muhtarlık vazifesini görmek üzere mahallelerde birer mümessil bırakıldı.

Dün ikinci sulh ceza mahkemesinde birbirini kıskanan, sabık ve lâhak mümessiller arasında baş gösteren bir davanın duruşmasına başlanmıştı. Hakareti mutazammın olan bu davayı kısaca anlatalım:

Hasan oğlu Bay Ahmet, İmariye mahallesinin otuz beş senelik muhtarı iken, son kanun üzerine bu vazifeden çekilmiş, mahalle mümessilliğine ayni mahallede oturan Hasan oğlu Bay Etem tayin edilmiştir.

Bay Ahmet, bilâ fasıla otuz beş senelik muhtarlığını elinden kaçırdıktan sonra eski ve yeni mümessil arasında rekabet baş göstermiştir.

Bay Etem, bir gün ağzından ağır lâflar kaçırmış, eski muhtara hakarette bulunmuştur. Fakat bu, bir iddiadır ... Mahkeme de bu iddiayı incelemektedir.

Asıl mesele, bu iddiayı tavzih eden müşteki Bay Ahmedin istidasında zikrettiği bazı yazılardır. Eski muhtar, bu istidasında şöyle diyor:

— Ben bu mahallenin otuz beş yıllık muhtarı iken; çıkan bir kanunla muhtarlık işimize nihayet verildi ... Her mahalleden bir mümessil tayin edilmesi bildirilerek, bizim mahallemize de Bay Etem tayin edildi. Fakat benimle, onun arasında dağlar kadar fark vardır. O, mümessil oldu amma, mahalleli yine bana müracaate başladı. Işte buradan aramızda bir adavet baş gösterdi. Bana müracaatleri, bu zat hazmedemedi. Ve bir gün sarhoş olarak gıyabımda küfürler savurduğu öğrenildi. Halbuki ben; tanınmış ve her kesin hüsnü teveccühünü kazanmış bir şahsiyetim... Büyüklerimizden Izmir valisi, belediye reisi, tayyare cemiyeti, ziraat müdürü gibi makam sahibi olan zevat, bana karşı bir sevgi ve itimat beslemişlerdir. Bu itibarla ben, içtimaî bir mevki sahibi bulunmaktayım.

Bu hakaretinden dolayı, suçluya ceza ve bana da, içtimaî mevkiim nazara alınarak suçludan beş bin lira mânevî zarar alıp veriniz! »

Suçluya geçelim; bu zat da altmışlık bir ihtiyardır. Kesdirim olarak şunları söylemiştir:

— Bu davanın esası çekememezliktir. Müşteki, bundan evvel de böyle bir iddiada bulunmuş, iddia makamı tahkikata bile lüzum görmemişti... Ben adam tahkir edecek tiynette değilim, demiştir.

Mahkeme, suçlunun sabıkasının sorulmasına ve şahitlerin celbine ve söylendiği gibi iddia makamına müştekî tarafından daha evvel bir dava istidası verilip verilmediğinin sorulmasına karar vererek muhakemeyi başka bir güne talik etmiştir.

Mahkûmiyet kararı

Abdullahı öldürmek kasdiyle yaralamaktan maznun Malatyalı Şükrünün ağır cezadaki davası bitmiş ve âdiyen yaralamak suçundan dört ay on gün hapsine karar verilmiştir.

Dünyada Neler oluyor?

Mussolini Almanyanın hayranı bulunuyor

Mussolini Almanyadan dönüşünden beri bu memlekete vuku bulan ziyaretinde en çok Alman fabrikalarının kendisini mütehassis ettiğini saklamıyor... Esende büyük seriler halinde yapılan büyük çapta toplar Mussoliniyi Almanya hakkında hudutsuz bir hayranlığa sevketmiştir. Onun gözünde artık Alman kuvveti bir masaldan ibaret değildir. Mussolini Romaya avdetinde kendisini karşılıyanlara :

— Artık yüz on beş milyon kişiyiz. Müthiş silâhlarımız vardır. Dünyanın hiç bir milleti bizi korkutamaz, diye bağırmıştır.

DANONÇIYO VE AKADEMI

Mussolini, Markoniden inhilâl eden İtalyan akademisi riyasetine Gabriyel Danonçiyoyu tayin etmiştir. Gardonedeki villâsında münzevî bir hayat yaşıyan Italyan edibi vaktiyle kendisini akademiye âza tayin etmek istiyen Mussoliniye şu cevabı vermişti :

— Bir halis kan eşeklerle ayni harada bulunamaz..

Danonçiyo şimdi onlara riyaset edecek.. (VU)

HOLANDA

Teslihat programıyla ordu ve donanmayı takviye edecektir

Bütün dünya silâhlanıyor. Şimdiye kadar silâhlanma işlerinde en az alâkalı görünen İskandinavya devletleri ve Hollanda bile silâhlarını bir kaç katına çıkarmağa karar vermiş bulunuyorlar. Hollanda Kraliçesi Vilhelmine parlamentodaki nutkunda Hollandanın silâhlanma gayretlerini izah etmişti. Amsterdamda çıkan Telegraph gazetesi bu münasebetle şunları yazıyor :

«Hükümet askerlik mükellefiyetinde mühim tadilât yapılmasını tazammün eden bir kanun lâyihası teklif etmiştir. Yapılması istenen tadilât şunlardır :

1 — Hollandanın sulh zamanındaki kuvveti on dokuz bin kişiden otuz iki bin kişiye çıkarılacaktır.

2 — İki kardeşten birini askerlik hizmetinden istisna eden hükümler kaldırılacaktır.

3 — Piyadelerin askerlik hizmeti beş buçuk aydan on bir aya çıkarılacaktır.

Bu tadilâtın bütçeye yükliyeceği mütemmim masraflar 12 milyon florin tahmin ediliyor. Profesyonel askerlerin çoğalması için beş milyon, yeni kışlalar inşası için yirmi iki milyon florin sarfolunacaktır. 1938 senesi askerlik bütçesi 188 buçuk milyon florin olacaktır. Hollanda filosu da yenilenecek ve takviye olunacaktır. Golijin kabinesi Hollanda Hindistanı sularında bulunan Hollanda harp filosunun ihtiyaca kâfi olmaktan çok uzak bulunduğu kanaatindedir. Umumî kanaate göre parlamento yeni teslihat programını tasvip edecektir.

Okurların Dilekleri

Arabacıların bir şikâyeti

Okuyucularımızdan biri yazıyor:

Biz, tek yük arabacısıyız; senelerden beri Ütücüler sokağında bekler ve nafakamız çıkarsa çalışırız. Bundan bir müddet evvel, belediye tarafından bu sokakta bulunan bir ağaca bir levha asıldı ve bu levhada «burada on altı araba durabilir» yazısı vardı. Aradan epey zaman geçti. Levha kaldırıldı. Yerine «altı araba durabilir» levhası asıldı. Belediye tarafından bize verilen bir tenbih üzerine masrafı tarafımızdan verilerek bir de halâ yapıldı.

Tam beş gün oluyor, bize şifahî bir tebligat daha yapıldı, bu tebligata göre, bu sokakta yalnız bir araba bulunacak, diğer arabalar da yangınlıklar arasında bekliyeceklerdir.

Emir, emirdir. Hepimiz dağıldık. Gösterilen yerde akşama kadar pinekleyip duruyoruz. Ne gelen, ne de bizi soran var... Çoluk, çocuk sahibiyiz, bizi bu sokaktan uzaklaştırmak, ticaret erbabına da, bize de zorluk vermiştir. Bizi yerimizden oynatmamalarını, yahut da daha münasip bir şekil bulunmasını belediyemizin insafından bekleriz.»

Belediyo otobüsleri

Belediye otobüslerinin gümrük muamelesi bitmek üzeredir. Otobüsler, birkaç güne kadar gümrükten çıkarılacak ve gelecek haftadan itibaren Alsancak - Konak arasında seferlere başlıyacaktır.

— Büyük bestekâr BETHOVENIN ilâhi musikisi..
— Kocasına ihanet eden bir kadının ıstırabı..
— Aşk ile evlât muhabbeti arasında mücadele eden bir kalp..
— Karısının ihaneti karşısında kocanın duyduğu azap..
Gibi beşerî hisleri tahlil ve temsil eden dünyanın en büyük filmi

Bugün TAYYARE SINEMASINDA

BÜYÜK ARTIST LIL DAGOVER - VILLI BIRGEL TARAFINDAN TEMSIL EDILEN

9 UNCU SENFONI

Filminde görülecek ve 250 kişilik orkestra tarafından çalınan 9uncu senfoni parçaları dinlenecektir.

AYRICA MACARISTAN GECELERI

Maskeli filmini temsil eden PAULA VESSELEY
Tarafından temsil edilen aşk - güzellik ve musiki filmi
İlâveten: PARAMOUNT JOURNAL
Seanslar: 2 - 5.15 - 9.15 de MACARISTAN 3.40 - 7.25 de
FIATLER: 30 — 40 — 50 KURUŞTUR.

Manevranın Kritiği

Mareşal Fevzi Çakmak ve Orgeneral Izzettin Çalışlar iki taraf ordusu hakkında tenkitlerini bildirdiler

Netice: *Ordularımız kendilerinden beklenen vazifeyi iftihar ve teşekkür edilecek bir şekilde başarmışlardır*

Aydın, 14 (Hususî muhabirimizden) — Germencikteki ilk okul binasında Mareşal Fevzi Çakmağın riyasetinde cereyan eden manevranın tenkidi üç buçuk saat sürmüştür.

Evvelâ söz alan Orgeneral Izzeddin Çalışlar manevrada iki tarafa verilen meseleyi anlattıktan sonra bu meselenin hallinde komutanlar tarafından alınan kararları ve bunların kıtaat tarafından tatbikatını tahlil ve tenkit etmiştir.

Orgeneral Izzeddin Çalışlar, tatbikata uzun uzadıya temas ederek hangilerinin doğru, hangisinin noksan olduğunu ve en iyi kararların nasıl olabileceğini de izah etmiştir. Orduda hastaların normal şekilden çok daha az olduğunu belirten Orgeneral Izzeddin Calışlar bunun iftihar ve teşekkür edilecek bir hâdise olduğunu, manevra esnasında bir tek kurban verildiğini, bunun da hava sınıfının vermiş olduğunu, hava kuvvetleri gibi havacılarımızın da büyük fedakârlıklarla çalıştıklarını izah etmiştir.

Or general Izzettin Çalışlar

Atatürke, vekiller heyetine, kamutaydan gelen heyete, Mareşal Fevzi Çakmağa teşekkür etmiştir.

Manevra safahatını çok vazih şekilde izah eden or general Izzettin Çalışlardan sonra Mareşal FEVZI ÇAKMAK iki orduya verilen meseleyi ve bu meselenin kırmızı, mavi ordular tarafından nasıl halline çalışıldığını izah etmiştir.

Bu hal suretleri arasında muvafık görmedikleri noktaları büyük bir vuzuhla izah etmişlerdir. En iyi şekillerin hangileri olacağını tebarüz ettirdiler.

Askerlerimizin fırtınalı bir havada gösterdikleri yüksek gayreti takdirle andılar. Komutanlara, şubaylara ve erata memnuniyet ve teşekkürlerini bildirdiler.

Mareşal, yüksek ifadelerinde motörlü kuvvetlere verilen ehemmiyeti beliğ bir lisanla anlattı. Hava kuvvetinin de ihmal edilemiyeceğini söyledi.

Londra

Ademi müdahale komitesi bugün toplanacak

Londra, 14 (A.A) — Ademi müdahale komitesinin gönüllülerin geri çekilmesi meselesini sür'atle intaç etmek üzere cumartesi günü içtimaa davet edilmesi iyi malûmat almakta olan İngiliz mahafili Fransız - İngiliz görüşmelerinin ilk safhası olarak göstermektedir.

Lord Plymouthun ademi müdahale komitesinin celsesini açarken müzakeratta taallül mahiyeti vermenin mahzurlarından bahsedeceği muhtemel görülmektedir. Bu suretle ittihaz edilmiş olan karar usul meselesinde Romayı tatmin etmektedir. Bu sayede Romanın ve hattâ Moskovanın teşriki mesaide bulunacağı ümit edilmektedir.

Fransa ve İngiltere tarafından ittihaz edilecek olan tedbirler bu son uzlaşma tedbirinin akamete uğraması takdirinde Paris ile Londra arasında diplomasi yolu ile cereyan edecek müzakerelere zemin teşkil edecektir.

Ademi müdahale sisteminin iflâs etmesi halinde bu keyfiyetin âkitleri taahhütlerinden ibra etmesinin meşru ve muhik olacağı mütalâasında ısrar edilmektedir.

B. Eden dün akşam Fransa sefirini kabul ederek kendisine nazırlar meclisinde cereyan etmiş olan müzakerat hakkında malûmat vermiştir.

Londra, 14 (A.A) — Ademi müdahale komitesi nagihani bir tebeddül müstesna olmak üzere gönüllülerin geri çekilme meselesi hakkında müzakeratta bulunmak üzere cumartesi sabahı içtimaa davet edilecektir.

Manevralar Bitti

Geçit resmi için

Her taraftan her vasıta ile akın eden binlerce halk daha gece yarısından Aydını doldurdular. Otellerde yer kalmadı

Aydın, 14 (Hususî muhabirimizden) — Yarın öğleden sonra Germencikte yapılacak büyük askerî geçit resmi, şimdiye kadar yapılan geçit resimleri arasında en mükemmeli olacaktır. Ege manevralarına iştirak eden bütün kıtaat bu sabah Germenciğe gelmek üzere yola çıkmışlardır. 28 saatlik yürüyüşten sonra Germencikte toplanacaklardır.

Hazırlanan tribünlerde davetlilerle halkın kolayca geçit resmini seyredebilmeleri için tertibat alınmıştır.

Egenin en uzak köşelerinden akın halinde halk kütleleri ve heyetler şanlı ordunun resmi geçidini görmek için gelmektedir. Aydın ve Germenciğe daha bu geceden binlerce kişi gelmiştir. Aydın otellerinde yer kalmadığı için halk gelenleri ve açıkta kalanları evlerinde misafir etmektedirler. Köylüler daha geceden yola çıkmışlardır. Geçit resmine gelecekleri taşıyacak hususî trenleri burada halk ve askerlerimiz karşılayacaklardır. Genel kurmay başkanımız Mareşal Fevzi Çakmak ta geçit resminde bulunduktan sonra ayın on yedisinde, Yunan başvekili General Metaksasın istikbalinde bulunmak üzere Ankaraya hareket edecektir.

Manevralara davet edilmiş olan diğer misafirler de İzmir yolu ile yerlerine döneceklerdir.

Aydın, 14 (Hususî muhabirimizden) — Öğleden sonra Germencikte, Mareşal Fevzi Çakmağın riyasetinde generaller, manevra hâkimi ve iki taraf komutanları toplandı. Manevranın kritiği yapıldı. Generaller, komutanlar, kendi mütalâalarını söylediler. Kritiğin neticesi şudur:

«Ordumuzun muharebe tatbikinde komutanlardan başlıyarak erine kadar büyük bir kabiliyet ve ehliyet gösterdiği tebarüz etmiştir.

Gece ordu evinde Aydın valisi manevra davetlilerine bir ziyafet verdi. Ziyafet çok neşeli geçti.

Yarın Germencikte ordunun büyük ziyafeti vardır.

Aydın, 14 (Hususî) — Geçit resmi için Ispartadan Aydına kadar olan yoldan hususî tren, otoray ve otobüsler halkı taşıyacaktır. Bu sabah, başta General Asım Gündüz olduğu halde bütün generaller vilâyeti, belediyeyi, sanat okulunu ziyaret ettiler.

Fransız Notası

Londraya gönderildi

Fransa bu notada, ademi müdahale komitesinin müzakereleri yine akamete uğrarsa verdiği sözü geri alacağını bildirdi

Paris, 14 (Ö.R) — Bu akşam Londraya gönderilen Fransız notasının metni nazırlar meclisi içtimaında ittifakla tasvip edilmiştir. Yarı resmî haberlere göre Fransa hükümeti bu notada Londra ademi müdahale komitesinin daveti hakkında Londra ve Paris arasında hâsıl olan anlaşmayı kaydettikten sonra ademi müdahale komitesindeki müzakerelerin yine akamete uğraması halinde Fransanın icabında ademi müdahale siyasetine karşı hareket serbestisini istirdat etmek hakkını muhafaza eylediğini bildirmektedir.

Fransız mahfillerinde çok mühim olan bu nokta hakkında şu izahat verilmektedir. Birinci nokta : Muhakkaktır ki İngiliz hükümeti Fransadan gönüllülerin İspanyadan geri alınması meselesinin bir daha Londra komitesine arzedilmesine katlanmasını istemiştir. Halbuki İngiltere evvelce bu meselenin daha serî ve müessir bir şekilde üç taraflı müzakerelerle halli hususunda Fransa ile mutabıktı. Keza bilmez değildir ki İtalyanın meseleyi Londra komitesine havale ettirmek istemesi de bu maksatladır. Yine bilmez değildir ki bu gibi talepleri kabul etmekle makul hissiyata iade edilmek istenilen devletler bilâkis teşçi edilmektedir. Buna rağmen İngiltere neticesi son derece ağır olacak bir müzakere inkıtaını bir şekil meselesi üzerinde tahrik etmeği temenniye şayan bulmamıştır. İngiltere şunu ileri sürmektedir ki eğer komite bu sefer de bir neticeye varmazsa icap eden tedbirleri almağa daima vakit kalacaktır. Bu noktada iki hükümet arasında tam birlik vardır. Komitenin cumartesi günü içtimaa çağırılması muhtemeldir. Yine komiteye İngiltere namına Lord Plymouth ve Fransa namına B. Corbin tarafından yapılacak müşterek teklifler hakkında da tam anlaşma vardır.Bu teklifler gönüllülerin tedricen memleketlerine iadesi için İspanyaya bir komisyon gönderilmesi merkezinde olacaktır. Komitenin diğer her meseleden evvel bunu münakaşa etmesi de şart olacaktır. Her ne kadar son günlerde bu hususta da Paris ve Londra arasında anlaşma hâsıl olmuş ise de bunun hiç bir vesile ile gözden kaçırılmaması için bu noktaların nota halinde Londraya bildirilmesine lüzum görülmüştür.

İkinci nokta : Komitenin sür'atle müvaffakıyete ermesi veya neticesiz kalması elzemdir. Neticeye varmak için ilâ nihaye beklemek kabul edilemez... Fransa ilkönce görüşüldüğü gibi müzakerelere sekiz günlük bir mühleti sarih olarak tayin etmekten vaz geçmiş ise de müzakerelerin devamına kat'î bir hudut gösterileceği muhakkaktır.

3 — Eğer gönüllülerin geri alınmasına İtalya ve Almanya muhalefet gösterir de komite bu sebeple bir neticeye varamazsa Fransa vaziyetin icabına göre hareket etmek kararındadır. Yani Pirene hudutlarını açması muhtemeldir. Fakat ayni zamanda Londra ve Parisin İspanyaya karşı silâh ambargosunu kaldırıp kaldırmıyacakları ve hudun yalnız başka memleketlerden Fransa tarikiyle gönderilerek malzemeye mi açık tutulacağı şimdiden tayin edilemez. Fakat hududun açılması hakkında Fransanın çok kat'î davranacağı anlaşılmaktadır.

4 — Nihayet İtalya yalnız İspanyaya malzeme ve gönüllü göndermekle kalmamış, ayni zamanda harp gemilerini ve harp deniz tayyarelerini Balear adalarının en mühimmi olan Majork adasında yerleştirmiştir. Her ne kadar Almanya bu vaziyeti tabiî görmekte ise de Fransa bu suretle İtalyanın bu adayı filen işgal ettiğini ve şimalî Afrika ile Fransanın münakalâtı üzerinde vahim bir tehdit teşkil eylediğini müşahede eylemektedir. Fransa Majork adası meselesini İtalyaya sormak kararındadır. Eğer İtalya buna memnuniyet verici bir cevap vermezse Fransa Majork adasındaki İtalyan işgalini tesirsiz bırakmak üzere Balear adalarının diğeri olan ve hâlâ hükümetçilerin elinde bulunan Minorka adasında mukabil tedbirler almağı düşünecektir. (Nota - Minorka ayni zamanda Balear adalarında tahkim edilmiş olan biricik adadır) İşte Fransanın Londraya gönderdiği notada söylediği veya ihsas ettiği bunlardır. Bu noktalarda İngiltere ve Fransa arasında esasen anlaşma varsa da vaziyetin tasrihine lüzum görülmüştür. Fransa notayı Romaya göndermek istememiştir. Zira o vakit bir ültimatom mahiyetinde olacaktı. Londraya gönderilen nota ifadesindeki nezakete rağmen meselenin esası üzerinde çok azimkârdır ve Fransa böylece İngiltere ile anlaşmasını da muhafaza etmiş olmaktadır.

Türk - Elen

İşbirliği hakkında

Yunan gazetelerin dostça neşriyatı

Atina, 14 (A.A) — Atina ajansı bildiriyor.

Türk - Elen iş birliği hakkında başvekil Metaksasın beyanatı münasebetiyle yazılar yazan gazeteler, bu beyanatın verilen bir sözün yerine getirilmiş olması keyfiyetini bildirdiğini kaydeylemektedirler.

Gazeteler diyorlar ki:

B. Metaksas Elen milletine dahilî emniyetten sonra harici emniyet vadetmiş ti. Başvekil bugün bu emniyetin elde bulunduğuna dair teminat vermektedir. Bunda hiçbir tehdit yoktur. Zira azimkârlık tahrikkârlık demek değildir. Bu Balkan antantı çerçevesi dahilinde Yunanistan ve Türkiyenin yakınlaşmalarının daha bidayetinde çizdikleri yoldan bir saniye bile inhiraf etmediklerinin bildirilmesidir.

İspanyol meselesi üzerinde

Uzlaşma ümitleri kalmamış gibidir...

Atina (M. H) — Yunan basınının iştigal ettiği başlıca mevzu İngiliz harp gemisine karşı atılan torpillerden sonra husule gelen yeni vaziyettir.

Yunan gazetelerinin ileri sürdükleri mütalâa hülâsaten şudur:

« Son torpil vak'ası, Nyondan sonra da Akdenizde emniyetin takarrür etmediğini göstermiştir. Kazanın kaynamakta olduğu anlaşılmaktadır.

Ingiliz ve Fransız devletleri, meçhul tahtelbahirin hüviyeti hakkında malûmat sahibidirler. Bu hâdiseden sonra Mussolini ile Franko arasında telgraf teatisi, âsi kuvvetlerin hava ve denizden ateşe başlamaları ve Mareşal Blombergin seyahati, uzlaşma ümitlerini ortadan kaldırmıştır.

Diğer taraftan İtalya Almanyayı da Akdeniz işine karıştırmakta ısrar ederken Ruzveltin sözleri her kesi düşündürmüştür. Esasen kimse harbe hazır değildir. Yegâne arzumuz sulhun idamesidir.»

Muğlada şiddetli yağmurlar

Muğla, 14 (A.A) — Dün öğleden evvel başlıyan ve sağnak halinde devam eden şiddetli yağmur iki saat kadar sürmüş, sokaklardan seller gelmiş, Sabunhane ve tabakhane dereleri taşmıştır.

Davastan buğday satmağa gelen bir kişiyi hayvaniyle beraber su almışsa da Sabunhane köprüsü yakininde hayvaniyle beraber kurtarılmıştır.

Başka vak'a yoktur.

Akçay köprüsü bu sene yapılacak

Muğla, 14 (A.A) — İki vilâyeti birbirine bağlamak hususunda büyük bir ehemmiyeti olan Muğla - Denizli yolu üzerindeki büyük Akçay köprüsünün bu yıl yapılması takarrür etmiştir. Köprünün yapılması münakasaya konmak üzeredir.

Muğla - Köyceğiz üzerindeki büyük Namnam köprüsünün de yapılmakta olan ayakları kâmilen bitmiştir. Döşeme kısmının kalıpları hazırlanmaktadır. Bu köprü bir kaç aya kadar bitecek ve gidip gelmeğe açılacaktır.

Ş. Karahisarda Cümhuriyet bayramına hazırlık

Ş. Karahisar, 14 (A.A) — Teşekkül etmiş olan komisyon bugün cümhuriyetin on dördüncü yıldönümü bayramımızı her yılından daha canlı bir surette kutlamak için geniş program yapmış ve şimdiden hazırlıklara başlamıştır.

Bir kaplan

Bir arslanı parçalıyarak yemiştir

Paris — Halluinde Pider canbaz kumpanyasında gece temsilini müteakip Olga adını taşıyan büyük bir arslanla bir kaplan ayni demir kafese kapanmıştı.. Sabaha karşı kafeslerden müthiş sesler geliyordu. Hizmetçiler ve muhafızlar buna hiç ehemmiyet vermediler... Sabah Demptör Spessardi vahşi hayvanları ziyaret ederken sirkin en heybetli arslanı olan Olganın demir kafesinde parçalandığını hayretle görmüştür. O zaman geceki gürültülerin mahiyeti anlaşılmıştır.

Kaplan arslanla kavgaya tutuşmuş ve onu öldürmeğe muvaffak olduktan sonra yarısını yemiştir.

Rumen Manevraları

Fransa Erkânıharbiye reisinin Romanyayı ziyareti etrafında Rumen gazetelerinin neşriyatı

Rumen basını, Rumen ordusunun senelik sonbahar manevralarında bulunmak üzere gelen Fransa erkânı harbiye reisi General Gamelinin şahsında garptaki büyük müttefikleri Fransayı ve ordusunu selâmlamaktadır. Kralın sureti mahsusada vaki daveti üzerine Generalin yaptığı bu ziyaret Fransa için pek büyük tezahürat yapılmasına sebep olmuştur.

Nasyonalist gazeteler müstesna olmak üzere bütün matbuat, Romanyanın yüksek misafirine karşı huduttan itibaren halkın gösterdiği candan sempati ve istikbal merasimi hakkında mufassal tafsilât vererek Marn kahramanı General Foşun talebesi bulunan General Gamelin gerek umumî harpta ve gerekse sulhtan sonra Fransada ve haricinde vatanına karşı ifa eylediği büyük hizmetlerden ve insaniyeti ve umumî barışı korumak hususunda Fransız ordusunun pişdarlığından sitayişle bahsederek hararetli makaleler neşretmektedirler.

Bu tezahürata nasyonalistler iştirak etmemektedirler. Bunlar da Mussolini ile Hitler buluşmalarına müteallik akisleri en önemli sahifelerine dercetmek suretiyle Almanya ve İtalya lehine tezahürat yapmaktadırlar.

Resmî Viitorul gazetesi 2 ilkteşrin 937 tarihli nüshasında General Gamelinin ziyareti başlığı altında neşrettiği bir başmakalede; Romanya kralın davetine icabet etmek üzere gelen Fransanın en büyük askerini misafir edeceğini ve birinci defa olarak memleketimize gelecek olan Generalin bu münasebetle ordumuzu ve halkımızı yakından tanımak fırsatını elde edeceğini ve Fransanın en namdar askeri olduğunu, Fransa ordusunun bu sene yaptığı manevralarda yabancıların ve bilhassa İngiltere büyük elçisinin -Fransız ordusu aslâ mağlûp edilemez- takdirlerini kazandığını ve bu sözlerinin bir korku eseri olmadığını işaret ettikten sonra ezcümle şöyle diyor:

«Romanya, evvelce de olduğu gibi şimdi de ayni kuvvetle garp medeniyetinin ve insanlığın ideal muhafızı olan Fransaya karşı her daim merbuttu. Hürriyet ve adalet hisleriyle temayüz eden büyük lâtin hemşerimize karşı daima akrabalık duygusu ile derin surette bağlı kaldık. Bizim Fransa ile olan kuvvetli dostluğumuz bu esasa istinat etmektedir. Tarih de bu meyli tabiî olarak takviye etmiştir.

Bizim ananevî siyasetimizin ışığında, General Gamelinin bu ziyareti, uzun bir zincirin halkaları gibi tecessüm eden dostluk münasebatımızı tahkim etmektedir.

Bazı sarsılmaz duygularımız namına Fransa ordusunun bu yüksek şahsiyetine bu suretle hoş geldiniz, deriz.»

Viitorul gazetesi 4/10/1937 tarihli nüshasında Fransanın fevkalâde murahhası başlığı altında neşrettiği bir başmakalede: Fransız askerlik fenninin ve şecaatinin en mümtaz mümessili olan General Gamelin yarın Bükreşe vâsıl olacaktır. General, Fransada insaniyet namına cereyan eden büyük muharebelerin ve asırdide Fransız şecaatinin atmosferini kendisiyle beraber getirmektedir. Millî arzularımızın tahakkukunu kuvvetle müdafaa eden bu memlekete karşı minnettarız, dedikten sonra ezcümle şöyle diyor:

«Müttefikan bütün Rumen milleti, Fransanın fevkalâde murahhası General Gameline en derin saygılarını sunarak vâsi bir salâhiyet ve şerefle temsil ettiği Fransa milletine olduğu kadar kendisine karşı da kalben pek yakın bulunduğumuz büyük Generalden -aramıza hoş geldiniz- en sıcak temenniyatımızın kabulünü bilhassa rica ederiz.»

Sola mensup millî köylü fırkasının organı Dreptatea gazetesi 3 ilkteşrin 1937 tarihli nüshasında General Gamelin başlığı altında neşrettiği bir başmakalede ezcümle şöyle diyor:

«General Gamelinin bu ziyareti, Paris ile Bükreş arasında mevcut askerî ve kalbî dostluk bağlarını kızgın bir mühürle tekrar mühürliyecektir. General Gamelinin yaptığı bu ziyareti istikbal edişimiz; Rumenlerin sıcak kalplerini kolayca anlatmıya kâfidir.

Halk partisi organı Indreptarea gazetesi de 3 ilkteşrin 1937 tarihli nüshasında, diğer gazetelerin General Gamelin hakkında yazdıklarına tamamen iştirak ederek müşarileyh generale beyanı hoş amedi etmektedir.

Adevrul gazetesi 2 ilkteşrin 1937 tarihli nüshasında General Gamelin başlıklı başmakalesinde ezcümle şöyle diyor:

«General Gamelin, gayri müfit azametli ve tehditkâr cakalı bir ordunun şefi değildir. Fransız ordusu kimseyi tehdit etmediği gibi, Fransayı idare edenler de kimseyi tahrik etmemektedirler. Zira onlar, ordularının kuvvetlerine kanidirler.

Fransız ordusu, dünya medeniyetinin koruçusu sayılan bir ordudur ve General Gamelin de bu ordunun başkumandanıdır. Her birimiz için birer müdafi sayılan ve sulh ve hürriyet içerisinde yaşamaklığımıza ait haklarımızı siyanet eden bu ordunun yüksek mümessili yarın aramızda bulunacaktır.»

Kadın hâkimler

Sovyetler Birliğinde adliye dairelerinde binlerce kadın çalışmaktadır.

913 kadın, halk mahkemelerinde, 66 kadın da cümhuriyetler yüksek mahkemelerinde hâkimdir. Mıntaka mahkemelerindeki kadın âzanın adedi, 124 tür. Memlekette 196 tane de kadın müddeiumumî vardır. Istintak hâkimleri arasında da mühim miktarda kadın vardır.

Sovyetler Birliğinde hukuk enstitülerinde okumakta olarak 615 kadın talebe mevcuttur. Bunlar da bittabi, kurslarını bitirdikten sonra adliye mekanizmasında vazife göreceklerdir.

Iki Kızkardeş

Büyük aşk ve sergüzeşt romanı

Birinci kısım : TEFRİKA No. 55

Fransuvaz insan kalbi hakkındaki hükümlerile şu neticeye varmıştı ki...

HÜLASA

Baron Danyel de Villebon duldur. Iki kızı var; Fransuvaz ve Nikol. Nikolün nişanlısı sayılan yüzbaşı Jerar Dansit Labsta bir sefere gönderilmiştir. Bu sırada Baronun metresi Flavi suç ortağı Mark Sastras vasıtasiyle Nikole bir suikast yaptırıyor. Nikol babasını tanımadığı bir çocuk doğuruyor. Mark Sastras ölücenaplık rolü oynıyarak çocuğu evlâtlığa kabul ediyor ve Nikole izdivaç teklif ediyor. Asıl caninin Mark Sastras olduğunu bilmiyen Nikol kabul ediyor. Flavi de Baronla evlenmek üzere iken ölmüş sanılan eski kocası meydana çıkıyor ve kadın bir otomobil kazasında ölüyor. Fransaya dönen yüzbaşı Jerar Dansit düelloda Markı öldürüyor.

XXIV

— Nasıl, hiç bir kabahati yok mu? Öyle ise bu dramın bazı safhalarını ben hâlâ bilmiyorum demektir.

— Size tekrar ediyorum ki onun hiç bir kabahati yoktur. Eğer o bir kurban mevkiinde olmasaydı düellomdan sonra onunla evlenmeyi ister miydim?

— Kurban mı dediniz?

— Hiç şüphesiz kurban!

Yüzbaşı Jerar Dansit Betingten yediği dayakla sonradan ölen fam dö şambr Odetin suç ortaklığiyle Mark Sastras tarafından işlenilen menfur suikastı anlattı.

Baron bağırdı

— Beting, o da doğrudan doğruya veya dolayısiyle suç ortağıdır. Diğerleri hesabına onun ödemesi lâzımdır.

— O da öldü. O ve sefahat arkadaşı, Villiam Storm isminde birisi sarhoşluktan ileri gelen bir kavgada birbirlerini öldürmüşlerdir. Cinayete iştirak edenlerden hiç kimse kalmamıştır.

Bu ifşaatla derin bir heyecana kapılan Baron muhtelif hislerin tesiri altında kalmıştı. Hiddet, ıstırap ve intikam hisleri birbirine karışıyordu. Şimdi firarî bir hâtıra fikrine uzaklaşan bir şefkat katıyordu. Fakat bu hatırada keder saatlerinde hali daha haşin göstermek için uyanan bir sihir vardı. Bu hatıra, sevimli bir hayalet gibi müfekkiresini kaplıyarak Baronu daha bedbahtlaştırdı. Mezarın ötesinde bile tazeliğini ve şehvetini muhafaza eden hayaletin yüzü Flavi adıyla hâlelendi. Flavi cinayeti tertip edendi, fakat Baron onun alçaklığını hiç bilmiyecekti. Zira ölümün birbirinden ayırdığı bedbaht âşıkları himaye eden umumî bir merhamet vardır. Kinin takibine uğramıyan güzel âşiftenin hâtırası mezarının çiçekleri altında bütün nüfuzunu muhafaza etmeğe devam etti.

Iki adam, sevmiş olanla nefret etmeğe hakkı olan, Flavinin hatırasına bir kaç dakikalık bir sükût bahşettiler. Sonra Jerar tekrar söze başlıyarak Nikolle evlenmek kararını tekrar etmek üzere iken Piyer Lehortun geldiği haber verildi. Baron fısıldadı:

— Işte hayatı sadeleştiren ve ancak zevk tarafını muhafaza eden birisi.

Ressam Jerarla bankada buluşmağa söz vermişti. Bu fırsattan istifade ederek Baronu selâmlamağa geliyordu. Baron:

— Madem ki, her üçümüz de toplanmış olduk, beraberce tenha bir köşefe öğle yemeğini yeriz.

Baron, kızlarına kararına bildirecek vaziyette olmadığından bu vesile ile konağından uzak kalmak istiyordu.

Piyer Lehort ve yüzbaşı ona iltihak etmeyi kabul ettiler: Baron telefonla konağın numarasını açtı. Kulağı telefonda iken birden bire yüzünün hatlarında bir değişiklik oldu. Orada hayret ve ıstırap alâmetleri okunuyordu. Duyulan muhavere parçalarında fâcialı bir hal vardı. Baron fam dö şambr ile konuşuyordu:

— Nasıl, siz de bana mı telefon edecektiniz? Ne var, ne oldu? ... Eyi anlıyamıyorum. Daha açık konuşunuz. Nasıl? ... Bir kaza mı? ... Heyecan söz söylemenize mâni mi oluyor? ... Ne diyorsunuz, Matmazel Nikole bir kaza oldu ... Matmazel Fransuvaz onun yanındadır, diyorsunuz. Nasıl kaza?... Evden çıkmıyacaktı. Zaten çıkmadı mı?.. O halde ne oldu? ... Evet, evet, bana her şeyi söylemek lâzım ... Kendini zehirledi mi?.. Kendini zehirledi diyorsunuz, anladım. Ablası onu tedavi ediyor ... Hemen geliyorum.

Baron ziyaretçilerine döndü:

— Duydunuz ya, Nikol kendini zehirlemiş. Nöyiye koşuyorum ben.

— Biz de sizi takip ediyoruz, dedi Jerar.

Cevap vermeden B. De Villebon acele çıktı. Çok geçmeden bankanın avlusundan otomobilinin motör gürültüsü geldi. Jerar ve Piyer merdivenin son basamaklarını indikleri zaman otomobil artık caddede uzaklaşıyordu. Onlar ressamın arka bir sokakta bıraktığı otomobile gitmek mecburiyetinde kaldılar. Mutedil süratle ilerledikleri için görüşebiliyorlardı. Vilebon konağında cereyan eden muammalı dram konuşmalarının mevzuu idi. Piyer anlatıyordu:

— Bu yeni hâdise bir aile fâciasının son safhasıdır. Bu fâciada bu sabah, kendi konağında, B. de Villebon ıstıraplı bir rol oynamıştır. Çünkü kızlarının hâkimi vaziyetine düşmüştü. Bir baba için bu kaba ve ekseriya menfur bir roldür. Böyle bir rolün altından çıkmak güçtür. En iyisi bu vaziyete düşmemektir. Böyle bir şahsiyetin sahneye

— BİTMEDİ —

Stoyadinoviç Paris ziyareti

BAŞTARAFI BİRINCI SAHİFEDE

lenmiştir. Fransa cümhur reisi, başvekili, hariciye nazırı ve B. Blum ile görüşen B. Stoyadinoviç Fransız görüşleri hakkında doğrudan doğruya bir fikir edinebilmiş ve kendi hükümetinin görüşlerini de bildirmek imkânını bulmuştur. Bu muhavereler diplomatik muhaberelerin bir eksikliğini tamamlamakta ve bazan sebep olduğu sui tefehhümlerin önüne geçmektedir. B. Stoyadinoviç Paristeki vazifesini muvaffakıyetle bitirerek saat 21.50 de Londraya hareket etmiş ve istasyonda B. Delbos tarafından selâmlanmıştır.

Tepeköylü iki yaramaz

Devriâlem seyahatine çıkmak istediler

Yanlarında 25 kuruşları vardı geri çevrilerek babalarına teslim edildiler

Tepeköy, 14 (Hususî) — Tepeköyün, Ertuğrul mahallesinden on bir yaşlarında Selim oğlu Naliz ve on yaşlarında Mustafa oğlu Ihsan, ellerine geçirdikleri yirmi beş kuruş ile devriâlem seyahatine çıkmayı tasarlamışlar ve dün akşam üzeri Izmir yolunu tutmuşlardır. Bu çocukların, seyahat teşebbüslerinden bittabi velilerinin haberi yoktur.

Akşam olmuş, ortalık kararmış; her gün kapı önünden ayrılmıyan, erkenden evlerine gelen çocukların meydanda olmadığı anlaşılınca, her iki çocuğun velileri telâşa düşmüşler, geç vakit keyfiyeti jandarmaya ihbar etmişlerdir. Bütün köylere yapılan telefon tamimi üzerine, çocuklar sekiz kilometre uzakta Kuşçuburunda, tutulmuş ve muhtara teslim edilmişlerdir.

Fakat çocuklarda seyahat arzusu kökleşmiş olacak ki muhtarın gafletinden istifade ederek, tekrar gözden kaybolmuşlardır.

Jandarmanın şiddetli takibi neticesinde iki çocuk tekrar Oğlan anasında yakalanmışlar ve Tepeköye getirilerek velilerine teslim edilmişlerdir.

Çocuklarla görüştüm, bana şunları söylediler:

— Niyetimiz, Izmire, Izmirden de gözümüzün gördüğü yerlere kadar gitmekti.

Ruzveltin yeni bir nutku

Vaşington, 14 (Ö.R) — Reisicümhur Roosevelt dün akşam radyo ile bütün Amerikaya ve dünyaya yayılan çok mühim bir nutuk söylemiştir. Bu nutuk tam kongrenin on beş son teşrinde fevkalâde olarak toplanmağa davet edildiği sırada söylenmiş olduğundan uyandırdığı alâka bir kat daha artmaktadır. Nutuk umumiyeti itibariyle bir siyasî iman ifadesi mahiyetinde olup NEV DEAL ekonomik siyasetinin aleyhtarları tarafından tenkitlere ve Amerikanın beynelmilel siyasette mutlak bir tecerrüt siyaseti takip etmesini istiyen müfritlere bir cevaptır.

Beynelmilel hukukun Amerika istiklâlini korumağa kâfi gelemiyeceğini kısaca gösterdikten sonra reisicümhur demiştir ki :

DEMOKRASILERE BIR HITAP

« Öyle isterim ki bizim büyük Demokrasimiz her harpten tecerrüdün artık kâfi gelemiyeceğini anlıyacak derecede akıllı ve tedbirli olsun. Biz bütün dünyaya bağlıyız.. Sulhu faâl bir şekilde aramak icap eder. Onu temenni etmek ve beklemek artık kâfi değildir.»

Salâhiyetli dairelerin fikrince reisicümhurun nutkunda harici siyasete ayrılan fıkralarla takip edilen gaye 1914 dünya harbi emsalini umumî efkârda bıraktığı endişeyi teskin etmektir. Çünkü Amerikalılar bu geçmişi hatırlıyarak reisicümhur Rooseveltin de Reisicümhur Vilsonun tuttuğu ayni yola girmesinden korkmaktadırlar.

VILSON IDARESININ HATIRALARI

B. Roosevelt kendisinin Vilson idaresine iştirak ettiğini ve bu sebeple bu endişeyi pek iyi idrak bulanduğunu hatırlattıktan sonra ayni hataya düşmemek için eski tecrübeye iştirak etmiş olan şahsının kâfi teminat olduğunu söylemiştir. Bundan sonra B. Roosevelt Birleşik devletlerin dokuz devlet konferansındaki rolünü ne suretle telâkki ettiğini anlatmıştır.

«Bu konferans, demiştir, ilk önce bir uzlaşma zemini aramalıdır. Hariciye nezaretine gelen haberler Japon hükümetinin, askerî mahfillerin itilâfçılığına rağmen, uzlaşma yoluyle bir sureti halle iştiraka müttemayil olacağı ümidini vermektedir. Amerikan siyaseti bu ümide dayanmakta ve tazyik vasıtalarını göz önüne getirmeden evvel bütün uzlaşma vasıtalarını sonuna kadar kullanmak azminde bulunmaktadır.

«Fakat ihtilâfın uzlaşma ile halline muvaffakıyet hâsil olmazsa hükümet Japonya ile ticarî münasebetlerinin kesilmesi gibi pratik bir vasıtayı gözönüne alacaktır. Fakat bu yola girmeden önce Amerikan ihracatçılarının yerini tutmak maksadiyle hiç bir memleketin bu vaziyette istifadeye kalkışmıyacağına emin olmak istiyecektir.»

AKDENIZ MESELESI VE AMERIKA

Amerikanın diğer devletlerle iş birliği şimdilik, dokuz devlet konferansı kadrosu dahilinde, Uzak Şark ihtilâfına münhasır kalacaktır. Diğer her hangi bir meselede müşterek bir hareket mevzuubahis değildir. Bununla beraber resmî Amerikan mahfilleri Akdeniz buhranının inkişafını da dikkatle takip etmekte ve bunun ehemmiyetini gözden kaçırmamaktadır. Amerikan umumî efkârının vaziyeti sebebiyle şu kanaat vardır ki Amerikanın dokuz devlet konferansına iştiraki reisicümhurun Şikago nutkunda ileri sürülen beynelmilel sulh iş birliği fikrinin kıymetini pratik bakımdan ispat edecek bir tecrübe mahiyetinde olacaktır. Yoksa şimdilik fiilî bir hareket mutasavver değildir.

708 MILYON 110 MILYONDAN KORKAR MI ?

Paris, 14 (Ö.R) — « Reisin sözleri » başlığı altında «Ere Nouvelle» gazetesi yazıyor :

«B. Roosevelt yüksek manalı sözlerine devam ediyor. O diyor ki : Millet olarak Amerikalılar hürriyeti seven bütün milletlerle ruhî birlik peşindedirler.» Bunu hürriyet âşıkı milletlerin birliği takip edecektir. Ve bu birlik olacaktır. Muahedesiz, kayıtsız, teahhütsüz olarak, hâdisatın zaruretiyle kendiliğinden olacaktır. Diktatörlüklerin tehdidi karşısında kendini korumak insiyakı bugün için ruhî birliği ve yarın için de tedafüî birliği yaratacaktır. Çekoslovakya reisicümhuru B. Benesin vaktiyle hakkı olarak yazdığı gibi :

« Demokrasilerin korkmağa hakkı yoktur.» Ne kadar doğru.. Karşısında 110 milyonluk bloktan mı korkuluyor.. Fakat basit bir hesap fikirleri tatmine kâfidir : İngiltere - Amerika - Fransa - 708 milyon eder.

ŞEYTAN ADASINDA Yaşayanlar cehennemi

Mahkûmlar nasıl hayat sürerler?

Yazan:
Zanes Sokon Childers
Amerikada çıkan Sailing South Amerikan Skiesden

Fransız mahkûmlarının menfası olan Şeytan adası, Fransız Guyanasından on mil kadar uzaktadır. 34 dönüm genişliğinde olan bu ada, sarp kayalardan vücuda gelmiştir. Burada bir takım Hindistan cevizi ağacı ile on, on iki tane kadar taş kulübeden başka bir şey görülmez.

Buraya gönderilen sürgünler, ömürlerinin sonuna kadar burada kalmağa mahkûmdurlar. Bu gün Şeytan adasında altı mahkûm bulunmaktadır. Bunlar, Fransaya karşı cinayet ve ihanet işlemiş kimselerdir. Meşhur yüzbaşı Dreyfus ta burada bulunmuştu. Bugün buranın en meşhur simasi, bir müteahhittir. Bu müteahhit, büyük harpte ölüleri kaldırıp gömmek üzere Fransa hükümeti ile bir mukavele imzalamıştı. Sonradan bu adamın yüzüklerini almak için ölülerin parmaklarını kestiğini, altın dişlerini çıkarmak için ağızlarını oyduğu görülmüş, bu suçla mahkûm olarak buraya gönderilmiştir.

Adada her mahkûmun ayrı bir kulübesi vardır. Her mahkûm, akşamın saat altısından sabahın altısına kadar bu kulübelere kitlenirler.. Gündüzün, ne isterlerse, yapmakta serbesttirler. Bunların kendi kabinelerini temizlemekten ve kendi yeyecekleri yemeği pişirmekten başka gördükleri hiç bir iş ve angarya yoktur. Bunlara. Fransız neferlerine verilen tayin verilir. Bundan başka bunlar, parasını vermek şartiyle istedikleri şeyleri de satın alabilirler.

Buradaki Fransız memurları, bu adamların isimlerini söylemezler. Soranlara - adam, ne yapacaksınız? derler. Bu adamlar ölmüşlerdir, sadece âdet yerini bulsun, diye sahici ölümün gelmesini beklerler.

Şeytan adasından şimdiye kadar kimsenin kaçtığı vaki değildir. Etrafındaki akıntılar o kadar kuvvetlidir ki.. Gemiler bile buraya zor yanaşabilirler.

Bundan başka civarı köpek balıklariyle doludur. Fransız hükümetine ait bir gemi zaman zaman buraya yeyecek getirir. Başka gemiler Şeytan adasının civarından bile geçmezler.

Şeytan adasından başka Fransız Guyasında on bir tane hapishane vardır... Bunlardan iki tanesi Şeytan adasından sonra gelen iki adada, geriye kalan dokuz tanesi esas Guyanadadır. Bütün bu hapishanelerde bugün 8000 kişi mahpus bulunmaktadır. Esas Guyanadaki sürgün kampları birbirinden geçilmez sık ormanlarla ayrılmıştır. Bunlar arasında nehir yolu ile münakalât yapılabilir.

Fransa bundan yüz sene önce burayı almış, 12000 sömürgeci gönderip buraya yerleştirmişti. Fakat bunlardan 10000 kişi ilk sene hummadan ve dizanteriden ölmüşlerdi. Onun üzerine Fransa bu kötü havalı adayı, katillere, canilere ve mahkûmlara mahsus bir sömürge haline koymayı muvafık görmüştür.

Her sene, yer yüzünde mahkûmlara mahsus bir biricik gemi olan siyah renkli Fransız Martinier gemisi, mahkûm toplamak üzere bütün Fransız sömürgelerini dolaşır. Bunlar, gemiye renklerine göre yükletilirler. Geminin yarısı beyazlara, yarısı ise sarılara, esmerlere ve siyahlara mahsustur. Bunlar geminin içinde iken zecrî bir muamele tatbik edilmez. Fakat gemiye bir zarar vermeğe kalkarlar, çıldırırlarsa o zaman üzerlerine istim sıkılır.

Her sene Martinier 800 mahkûm getirir. Bunlardan 350 tanesi birinci sene içinde ölüp giderler ve ancak iki tanesine kendi memleketlerini tekrar görmek nasip olur. Istatistikler böyle gösteriyor.

Fransaya ihanet ettikleri için kendilerine hiç bir müsaadede bulunulmıyan Şeytan adası mahkûmları müstesna olmak üzere, bu mahkûmlar, bir sene kadar bir tecrübe hapishanesinde kalırlar. Ondan sonra tavırlarına, hareketlerine göre ya daha rahat, yahut ta daha rahatsız hapishanelere dağıtılırlar.

Şeytan adasındakiler müstesna, bu hapishanelerde her mahpusun ufak bir işi vardır. Bu iş, iki,üç saat içinde biter.

Ondan sonraki zamanını mahkûm dilediği gibi geçirebilir. Burada mahkûmlardan çoğu kelebek avlayıp bunların kanatlarından masalarına ve sigara kutularına süsler, resimler yaparlar. Bir kısmı da kauçuk ağaçlarının usaresini akıtıp bunlardan kaba saba heykeller vücuda getirirler.

Geceleri bu adamlar, her birinde 30, 40 kişi bulunan kafeslerin içine kitlenirler. Hiç bir mahkûm konuşmaz. Çünkü konuşmak ölüm demektir. Sağ kalanlar, iki kişi birbirini öldürdü diyebilsin diye, ekseriya, cinayetler ikişer ikişer işlenir.

Bu kafeslerde hiç kimsenin hususî ve gizli bir yeri yoktur. Mahkûmların kazandıkları parayı saklamalarına mahsus olmak üzere bir tek yer vardır. Bu da kendi vücutlarındadır. Her mahkûma orta parmağın ilk iki boğumu büyüklüğünde aleminyümden yapılmış ufak bir kap verilir. Mahkûm, parasını bunun içine koyup bu kabı vücudunun içine sokar. Bir adamın 10, yahut 15 dolar kadar para topladığı anlaşılırsa bu adam, bunun için hemen öldürülür.

Bir mahkûmun tavrı, hareketi ne kadar fena olursa olsun, bunun ehemmiyeti yoktur. Bu yüzden ne dayak atılır, ne de buna benzer başka cezalar verilir. Fakat bir takım mahkûmlara, bir, iki, beş seneye kadar ışık ve kendilerine kıt kanaat yeyecek getiren gardiyandan başka insan yüzü görmiyen hücrelere tıkılmak cezası verilir. Bu hücrelerde bir takım mahkûmlar, haykıra haykıra çıldırır, kafalarını duvarlara vura vura kendilerini öldürür, ya ölmek, yahut ta kısa bir müddet için hastaneye gidip dinlenebilmek üzere kollarını ağızlariyle ısırır, kendi gözlerini çıkarırlar.

Sonra kaçmağa teşebbüs edip te yakalananlara mahsus taş odalar vardır ki burada yatak yoktur, yalnız taştan birer raf ve üstü örtülü biner.. kova bulunur.

Buradaki adamlar realisttirler; hiç santimantal tarafları yoktur. Burlar, kafa tutan mahkûmları o şekilde cezalandırırlar ki buna pek az adam dayanabilir. Böyle uygunsuzluk gösterenleri, gittikçe daha sıkı şartlar içinde bulunan başka hapishanelere de gönderirler.

Birinci defa kabahat işleyenlere tatbik edilen sistem, cezalarını iki misline çıkarmaktır. Şu halde, yedi sene mahkûmiyet, yedisi hapishanede sürünmek, yedisi de sömürgede libere bir hayat sürmek üzere, hakikatte, on dört sene demektir. Bunu da atlatabilirse artık serbesttir; memleketine dönebilir. Fakat istatistiklere göre bu mazhariyet, ancak dört yüz kişide bir kişiye nasip olmaktadır. Yedi seneden fazlaya mahkûm olan bir kimse bütün hayatını burada geçirecek demektir; onun memleketine dönmesi bahse mevzu değildir.

Fakat mahkûmiyet zamanında da bu mahkûmlara işlerini bitirdikten sonra bir nevi hürriyet verilir. Bunlar, istedikleri ağacın altında uykuya yatabilir, küçük şarap dükkânlarına gidip orada domino oynayabilirler, yahut ta metresinin yanına giderek vaktini orada geçirebilirler. Öğleden sonra futbol, yahut tenis te oynayabilirler. Her sene iki tenis turnuvası yapılır. Yalnız akşamları hapishanesine vaktinde dönüp orada kilit altına girmek şarttır.

Bir mahkûm iş bulabilirse orada çalışabilir; sanatı varsa onu yapabilir. Meselâ, bir saatçi, yahut bir terzi hapishane içinde dükkân açabilir. Bazan memurların müsaadesiyle dışardan da iş aldığı olur. Böyle bir adama patronu aylık, Fransız hükümeti de ayda üç dolar para verir.

Bir defa bir mahkûm, mahpuslık müddetini bitirip te burada serbest hayata geçti mi idi, artık, hayatını kendi kazanmağa mecburdur. Her ne kadar kendilinin bu sömürgeden ayrılmasına müsaade edilmezse de hükümet de artık yardımını keser.

ZABITA ROMANI

Gri Şapkalılar Çetesi

— 8 —

Bu gizli bir işaretti

"Herşeyi göreceksin... Herşeyi işideceksin fakat hiç bir şey söylemiyeceksin..."

Uşağı Nan Duhok dedi ki:

— Patron ... Aklıma bir şey geldi. Gri şapkanızı giyerek sokağa çıksanız. Belki bu çete mensuplarından birine rastlar ve konuşursunuz.

— Ben de onu düşünüyordum. Yapacak başka şey yok zaten...

Jak, bu şapkayı şık kıyafeti ile giymekten sıkılıyordu. Daha sonra bu kurnaz çeteye kendisini hakiki hüviyeti ve yüzü ile göstermek istemiyordu. Kıyafetini değiştirdi. Esmer, yanık suratlı, uzun saçlı bir Cenubî Amerikalı şekline girdi. Arkasına açık renk bir kostüm geydi. Ayağına sarı iskarpinler geçirdi. Başına gri şapkayı koydu. Yer altı treninin 1 numaralı istasyonu civarında dolaşmağa başladı.

Biraz sonra burada kendi gibi gri şapka giymiş birisi ile âdeta burun buruna geldi.

Bu, içtimada 4 numara ile gördüğümüz hayduttu.

Gözleri karşılaştı.

Jak Desli acemilik göstermedi ve herifin manâlı bakışlarına ayni suretle mukabele etti.

Bundan sonra herif sağ elinin iki parmağını sağ kulağına götürdü. Tabiî bir hareketle gözlerini uğuşturdu. Sonra da yine ayni hareketle ağzını siler gibi yaptı.

Jak Desli anladı.

Bu, haydutlar arasında sık sık kullanılan klâsik bir işaretti.

(Her şeyi işit ... Her şeyi gör. Fakat bir şey söyleme) manâsında idi. Anlaşılan bu çetenin de kendi aralarında tanışma işareti bu idi.

Jak da ayni işareti yaptı.

Etraflarında kimse yoktu.

Herif yürümeğe başladı ve caddenin kalabalığına karıştı.

Jak da peşinden gidiyordu.

Bir müddet sonra Jak Desli arkalarından takip edildiğini sezdi.

Jak, takip eden adamın emniyet müfettişi Artem Ladonun muavinlerinden biri olduğunu tanımıştı.

Adımlarını sıklaştırdı. Önden giden 4 numaralıya yaklaştı. Hafifçe mırıldandı:

— Takip ediliyoruz... Dikkat et...

Herif dişleri arasından cevap verdi:

— Evet ... Yeni emirleri (Belveder)-de alacağız. Haberin olsun.

— Olur.

Ayrıldılar. Ayrı ayrı istikamette kayboldular.

Peşlerini takip eden sivil memur, iki gri şapkalının birbirlerinden ayrıldıklarını görünce evvelâ şaşırdı.

Hangisinin peşini kovalıyacaktı.?

Bir müddet tereddüde düştü. Nihayet Jak Deslinin arkasına takıldı. Halbuki Jakı takip etmek denizde balığı el ile tutmak kadar güçtü. Imkânsızdı.

Yarım saat içinde sivil memura izini kaybettiren Jak bir otomobile atlamış ve apartımanına gelmişti.

Bugün, iki mühim şey öğrenmişti.

Evvelâ «Belveder» haydutların toplandıkları bir yerin adı idi. Bunu anlamıştı. Saniyen emniyet müfettişi Artem Ladonun gri şapkalılar hakkında şüphesinin uyandığını öğrenmişti.

Ladon acaba bu iş hakkında ne biliyordu?

Garip bir tesadüf Ladonla Jak Deslivi, bu iki ezeli düşmanı, ayni mesele üzerinde birleştirmiş oluyordu.

— BİTMEDİ —

TARİHİ TEFRİKA

PİÇ KURUSU

— 27 — Yazan: Kemalettin Şükrü

BİZANS SARAYININ İÇ YÜZÜ

Gitmek ve bir daha dönmemek

İşte Sofi bunu düşünüyordu. O, kalbinde yaşattığı derin aşkın nihayet zafer bulacağı günü, bugünü ne kadar büyük bir sabırsızlık içinde beklemişti

Teosya Sofiye :

— Ne yapıp yapacaksın dedi, Vasilin evine gideceksin, bir yolunu, kolayını bulacaksın.. Onu göreceksin.. Ona kendisini evvelce buraya getirtmiş olmaklığımdaki maksadı anlatacaksın.. Benim maksadım fenalık değildi. Fakat o beni tahkir etti. Ağır sözler söyledi... Kendime sahip ve malik olamadım.

Gururum isyan etti. Bunu sen de biliyorsun.. Tuttum, bodrum odasına atılması emrini yine sana verdim. Fakat sonra pişman oldum. Yine biliyorsun ki onun oradan kurtulması, kurtarılması için bizzat kendim uğraştım.

Fakat ne çare ki hâlâ sebebini bilemediğimiz bir şekilde ve nasıl olduğunu anlıyamadığımız surette Vasil bizim kurtarmamızı beklemeden kendi kendini kurtardı.

Nasıl kurtuldu ?

Kim kurtardı..

Bunları sen de.. Ben de.. Kimse bilmiyor..

Eğer onu bodrumda bulsa idim, ona karşı yaptığım hareketten dolayı affını istiyecektim. Belki o zaman o da bana söylediği ağır sözlerden nadim olacaktı. Anlaşacaktık. Tâli buna meydan bırakmadı. Onunla bir daha yüz yüze gelemedim ki anlatayım. Şimdi bu işi, bu mühim ve nazik vazifeyi sana veriyorum.. Bana karşı ne kadar bağlı olduğunu biliyorum..

Göreceğin vazife ağır ve naziktir....

Vasil çok serttir. Ona, bütün zekâ ve maharetini sarfetmek suretiyle bütün bu hakikatleri anlat.. Bana gücenmesin. Kendisinin fenalığını istemediğimi anlasın.. Ayni zamanda bir yolunu bulabilip te şu kapalı bodrumdan nasıl kurtulabildiğini öğrenirsen çok iyi olur...

Haydi.. Allah yardımcın olsun.

Sofi, taş gibi, hiç cevap vermeden Teosyanın sözlerini dinliyordu.

Nihayet :

— Peki.. Dedi.. Gideceğim. Onu görmeğe çalışacağım..

— Çalışacağım değil, mutlaka göreceksin. Mutlaka görmeğe muvaffak olmalısın..

— Peki..

Sofi bu ikinci (Peki) sözünü çok hafif söylemişti.

Tabiî görecekti.. Tabiî konuşacaktı.. Bu Sofinin kaç zamandan beri beklediği, istediği, için için yandığı bir arzu idi..

Teosyanın yanından çıkan Sofi acele adımlarla aşağıya, kendi odasına gitti..

En güzel elbisesini geydi.

Aynanın karşısına geçerek tuvaletini yaptı..

Arkadaşları :

— Ne o.. Dediler.. Yine gezmeğe mi gidiyorsunuz?

Bu «Gidiyorsunuz.» sualinden maksat, Sofinin Teosya ile daima beraber çıkması yüzünden söylenmişti. Çünkü

Sofinin sokağa hiç yalnız çıktığı yoktu.

Esasen buradaki kızların biç biri sokağa çıkmazlar, çıkamazlardı. Bunun içindir ki mahrum kaldıkları bu mazhariyete başkalarının nail olmasını kıskanırlardı.

Sofi:

— Hayır.. Dedi, gitmiyoruz. Fakat gidiyorum..

— Yalnız mı ?

— Evet..

— Nereye?

— Bakalım..

— Ya demek bizden de gizli bir işe gidiyorsun.. Akşam erken dönecek misin ?

— Onu da Allah bilir.. Belki de..

— E.. Belki de..

Sofi sustu.. «Belki de hiç gelmem» diyecekti. Fakat bunu söylemedi.

Kafasına koyduğu bir plân vardı.

Eğer bu plânda muvaffak olursa, eğer vaziyet dediği gibi çıkarsa artık buraya. Nefret ettiği bu yere bir daha dönmiyecekti..

Amma Teosyanın vadettiği servetten, paradan mahrum kalacakmış..

O bu ânda bunu düşünmiyordu bile..

Kafasında yer bulan yegâne düşünce, kalbinde uzun zamandan beri yerleşmiş derin aşk hissinin bir ân evvel zaferini görmekti.

O... Hâlâ... Hâlâ bahçe kapısının arkasında ve Vasilin kolları arasında bulunduğu kısa ânın dünya değer heyecanını unutmamıştı.

★

Sofi, Teosyanın konağından çıktığı zaman işte bu düşünceler içinde idi.

Bir daha buraya dönecek mi idi?

Vasili görebilecek mi idi?

Görürse ne diyecekti?

Teosyanın söylediklerini söylemesi lâzım mıydı?

Kalbine, gönlüne hâkim olan bu delikanlı acaba kendisini unutmuş mu idi?

Nasıl karşılayacaktı?

— Bitmedi —

Satılık

İzmirde ve Karşıyakada bir kaç evlerin ve arsaların satışa çıkarıldığını bildirir ve tafsilât almak üzere Italya Ceneral Konsolosluğunda Bay DELPINO NIKOLA' ya müracaat ediniz.

(1-3) 1844

Radyo

BU AKŞAM ANKARA RADYOSU

Öğle neşriyatı :

SAAT

12.30 - 12.50 Muhtelif plâk neşriyatı.
12.50 - 13.15 Plâk : Türk musikisi ve halk şarkıları.
13.15 - 13.30 Dahilî ve haricî haberler

Akşam neşriyatı :

18.30 - 18.40 plâk neşriyatı
18.40 - 19.00 İngilizce ders (Azime İpek)
19.00 - 19.30 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları)
19.30 - 19.45 Saat ayarı ve Arapça söylev..
19.45 - 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Riza ve arkadaşları)
20.15 - 20.45 Saksafon solo : İbrahim Halil (Piyanoda Marsel Bi)
20.45 - 21.00 Plâkla dans musikisi
21.15 - 21.55 Stüdyo salon orkestrası

BU AKŞAM İSTANBUL RADYOSU

Öğle neşriyatı :

12.30 Plâkla Türk musikisi
12.50 Havadis..
13.05 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı :

18.30 Plâkla dans musikisi
19.00 Viyolon solo : Saffeti Asaf tarafından..
19.30 Radyo Fonif dram..
20.00 Ali Bülbül tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları.
20.30 Ömer Riza tarafından Arapça söylev..
20.45 Nedime ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat ayarı..
21.15 Şan orkestra refakatiyle : Feriha Tevfik tarafından..
21.45 ORKESTRA..
22.15 Ajans ve borsa haberleri..

BORSA

ÜZÜM

Çu.	Alıc	Fiat
670	İnhisar ida.	12 16
360	K. Taner	14 25 18 50
203	A.R. Üzüm.	15 75 17
188	M.J.Taranto	14 20
110	Ş. R. Ha.	15 75 16 50
98	Alyoti bi.	17 25 17 25
95½	Paterson	16 25 16 50
45	Jiro	15 15
31	Albayrak	13 13
22	Vitel	16 50 16 50
19	Kaptan Ah.	15 50 17 50
16	P. Klark	17 17 75
15	A. Muhtar	12 50 15 125
15	D. Arditi	15 50 16 50
14	Esnaf Bank	14 75 14 75
13	Beşikçi O.	15 25 16
9	K. Aksel	16 25 17
7	J. Kohen	17 50 17 50
4	T. Diri	14 25 14 25

1934½
104492
106426½

14/10/937 ÜZÜM FIATLERİ:

Çek.	üzüm Nu. 7	14 25	14 75
»	» » 8	15 00	15 50
»	» » 9	15 75	16 25
»	» » 10	17 50	18
»	» » 11	19 75	20 75
»	» » 12	21 75	22 75

İNCİR

Çu.	Alıcı	Fiat
583	Albayrak	6 8 50
250	Ş. Rıza Ha.	6 50 6 50
123	A. H. Nazlı	10 75 11
46	Esnaf Bank	6 25 12
31	H. Besim	9 75 9 75
25	S. Süleymano.	6 50 6 50
15	J. Taranto Ma.	6 6

1073
89144
90217

ZAHİRE

Çu.	Cinsi	Fiat
480	Buğday	5 875 6
6	vagon Arpa	4
21	Bakla	4 50
35	Kumdarı	5 75 6

Macera Düşkünleri

YAZAN: TİTAYNA

— 15 —

Poker oynuyorlardı

Bir taraftan da içki içiyorlar, kazandıkları puvanları tabanca kurşunları ile karşılarındaki duvara kaydediyorlardı.

Hemen elektrik fenerinin düğmesine bastım.

Yataktan fırladım. Odanın tahta balkonuna çıktım. Yüksek sesle otelin uşağını çağırdım.

Ayaklarını sürüye sürüye geldi.

— Bir şey mi var?.. Diye sordum.

— Ne var, ne oldu ki, diye cevap verdi..

— Atılan silâh seslerini duymadın mı ?

Lâkayt ve tabiî cevap verdi :

— Ha.. Aşağıda beyaz insanlar poker oynıyorlar da ..

— Nasıl beyaz insanlar?..

— Bas bayağı.. Sizin gibi beyaz insanlar.. Avrupalılar..

Anlamıştım.. Her hangi bir maceraya kapılarak buraya gelmiş olan bir takım Avrupalı serseriler otele misafir gelmişlerdi. Aşağıda içiyorlardı. Biraz sonra da sarhoş bir halde yukarıya, odalarına çıkacaklardı. Odaların kapısı yoktu ve ben de onların yatacakları odaların yanındaki odada idim.

Uşağa :

— Bana bak, dedim. Git patronuna söyle bana aşağıda yemek hazırlasın... Birazdan inerim..

— Bu saatte mi.. Şimdi gece yarısı..

— Varsın olsun.. Sen git söylę..

Uşak gittikten bir müddet sonra omuzlarıma kauçuk mantomu koydum. Tahtaları çürümüş ve yağdan kayak hale gelmiş esniyen merdiven basamaklarından düşmemek için bin bir dikkatle indim..

Yemek, içki ve dinlenme işlerinin üçünü birden gören geniş salon!..un kapısını açtım..

Burada, büyük bir masanın etrafında bir takım insanlar vardı. Bir taraftan poker oynıyorlardı. Masanın üstünde de tabancaları vardı. Oyun puvanlarını tabancalarını sıkarak duvara yazıyorlardı.

İçeriye girişim, onlar üzerinde sanki vahşi bir hayvan taaruzuna uğramışlar gibi bir şaşkınlık tesiri bıraktı.

Hepsi birden sustular.

Bu sessizlik içinde, onlara aldırış etmeden köşedeki boş masaya kadar ilerledim ve oraya oturdum.

Aradan bir saat geçti.

Onlar bana ve ben onlara alıştım.

Bana, burada niçin bulunduğumu sordular.

— Adayı dolaşmağa geldim.. Dedim. Bir hafta burada kalacağım.. Bir hafta sonra gelecek olan bir vapurla gideceğim..

— Yalnız mısınız?

Böyle söyliyen adamın saçlarına ak düşmüştü. Mavi gözlerini hayretle üzerime dikmişti.

— Evet..

Cevabını verdim..

— Müsaade ederseniz ada dolaşmalarınızda size yardım edelim. Benim adım Hanri Dürandır. Ada tehlikeli olduğu için yalnız dolaşmanızı uygun görmiyoruz.

***

Burada geçirdiğim bir hafta içinde hiç bir sıkıntı çekmedim. Dünyada hiç bir kadın burada benim gördüğüm saygı ve alâkayı görmemiştir, diyebilirim.. Kanlı bakışlı, haydut kılıklı ve hassas olan bu erkekler beni korumak için âdeta birbirleriyle müsabaka ediyorlar, etrafımda pervane oluyorlardı.

Yolda yorulduğum zaman kendi elleri ile yaptıkları sedyede beni taşıyorlar, en ufak bir şikâyette bulunmıyorlar, en ufak bir nezaketsizlik yapmıyorlardı.

Orman dolaşmalarımda uyuduğum zaman daima baş ucumda nöbet bekliyorlar, burada çok olan sinekleri kovuyorlardı.

Bir gün, bir orman gezintisinde tesadüf beni Hanri Düran ile yalnız bırakmıştı. Ona sordum.

— Siz burada ne iş yaparsınız Allah aşkına..

— ...

— Bu Allahın belâsı yerde yaşamak için insan ya bir vazife ile bulunur, yahut ta muhitinden, cemiyetten kaçmak zorunda kalır.

Bunların hangisinin saiki ile buraya geldiniz?.

— Bitmedi —

HALK MASALLARI

Evvel Zaman Içinde

— 6 —

Hürü Kız

siz gittikten bir kaç gün sonra ne oldu oldu, şeytanın iğvasına kapılarak baştan çıktı. Belki evvelden de gönlünün bir meyli varmış ki sizinle bile gitmek istememişti. Siz gittikten sonra başına buyruk istediğini yapmaya başladı. Türkçesi anasının çenberini, senin ve kardaşının sarığını aşağı itti. Şimdi Sayvarudun oğlu ile, Kirmanovun oğlu ile, Canbazın oğlu ile görüşüp konuşuyormuş; günahı boynuna... Kızıl kurt olasıca zaten çocukluğundan hırçındı, şimdi artık ele avuca sığacağı kalmadı. Gece gündüz, evinde vur patlasın, çal oynasındır gidiyor. Biz utancımızdan yerin dibine geçiyoruz. Yüzler karası, başlar belâsı kıza tarikat kardeşimiz Hacı kadın ana vasıtasiyle bir kaç defalar nasihat ettirmek istedik. Fakat edepsizin dinlediği mi var? Ona olmuş olacaklar. Ne söylersen söyle, kulağına girmiyor.

Bizden sana Allahülâlah için haber vermek.. Biz üzerimizdeki kardeşlik hakkını yerine getirdik. Baki...» Diye yazıp mektubu yolladılar.

Hacı Kasım ağa mektubu alır almaz can başına sıçradı. Oğlu hacı Halili yanına çağırıp kara haber getiren mektubu gösterdi. İkisi de dona kaldılar. Biraz durup düşündükten sonra Hacı Kasım ağa, oğluna :

— Tiz ol, buradan doğruca memlekete git. O, orospuyu gıcır gıcır kesip murdar gömleğini, pisin, bozuk kanına batır, al gel! Öyle hayırsız evlâdın lüzumu yok bana..

Dedi. Hacı Halil hemen oradan bir atın sırtına atladığı gibi geceyi gündüze katarak doğruca memlekete geldi :

— Dur şu kızı bir deneyeyim, belki yalandır, belki sahih..

Diyerek hava kararıncaya kadar orada burada vakit geçirdi. Sokaklardan ayak çekildikten sonra evlerine gelip kapıyı usul usul çaktı. Hürü içeriden :

— Kim o?..

Diye seslendi. Oğlan :

— Aç!.. Benim, Hayvarvun oğluyum..

Deyince, kız :

— O nasıl söz?.. Hayvarvun oğlunun burada ne işi varmış?.. Gece yarısı erkeksiz evin kapısı çakılır mı?

Diyerek içeri girip :

— Yarabbi!.. Ne bitip tükenmek bilmez çilem varmış.. Bu nasıl iş? Yine başıma bir belâ mı gelecek?.. Rabbim sana sığındım, sen koru..

Diye dualar ederek ağlamağa başladı. Oğlan da gitti. Gitti amma birer saat ara ile gelip «Kirmanun oğluyum, Canbazun oğluyum» diye başka başka adlar verdi ise de kızdan bir türlü uygun söz alamayınca; söylenilen sözlerin şüpheli olduğunu biraz anlar gibi oldu. Bu defa doğrudan doğruya gelip kapıyı çaktı.. Ve :

— Hürü, aç kardeşim, ben kardeşin Hacı Halil, seni götürmeğe geldim.. Dedi ise de kız bir türlü kanmıyordu.

— Git!.. Benim kardeşim buralarda ne gezsin. Onların gelmesine daha bu kadar zaman var. Hem kardeşim gelse böyle geceleyin mi gelir?

Dedi. Fakat oğlan kardeşini inandıracak pek çok sözler söyledi.

— Kardeşini görürsen neresinden tanırsın ?

Diye sordu. Hürü de :

— Parmağındaki (Hâtem) den..

Cevabını verdi. Oğlan :

— Öyle ise gel bak!..

Diyerek, kapının budak deliğinden parmağını sokup kardeşine hâtemi gösterdi. Hâtemi görünce artık kardeşi olduğuna Hürüye de kanaat gelmişti. Çabucak kapıyı açıp hacı Halili içeri aldı. İki kardeş sarmak dolaş olup bir (vafir) ağlaştılar. Kırdan bayırdan konuşarak sabahı ettiler. Hacı Halil :

— Sensiz, güzelim Kâbe içimize sinmedi. Seni almağa geldim. Hemen hazırlanıp gitmeliyiz.

Dedi. Kız bu sözleri işitince sevindi.. Kalktı, kollarını sıvayıp yol azığı hazırladı.

Kapıyı, bacayı iyice kilitlediler. Azıklarını da heybelerine yerleştirerek birer ata binip yola revan oldular. Uzatmıyalım!.. Az gidip uz gittiler, dere tepe düz gittiler, derken nihayet bir gün yolları bir ormanlığa çıktı. Orada atlarından inip dağdaki eşme pınardan ellerini yüzlerini yıkayıp biraz dinlenmek atlarına torba katarak çeşmenin başına oturdular. Oğlan :

— Acaba, ne yapsam?..

Diye, somurtkan somurtkan oturmuş düşünüyordu. Küçüğe koydu almadı, büyüğe koydu olmadı. En sonu evirdi, çevirdi, ağlıyarak kıza meseleyi anlattı. Zavallı kızcağız kardeşinin bu sözlerini işitince beti benzi attı. Soluğu boğazında tıkandı. O da ağlıyarak başından geçen serencamı anlattı. İkisi birbirine sarılıp bir zaman ağlaştılar. Oğlan, Hürünün suçsuz olduğunu bildiği için :

— Kardeşim, dedi. Ben seni öldürmeğe kıyamam. Sana karşı kalkan eller kurusun, sana yan bakan göz çürüsün. Eğer razi olursan gel seni şu ağaca bağlayıp serçe parmağını keseyim, Ne olsa can tatlıdır, belki dayanamazsın- gömleğini kanına bulayıp anamıza, babamıza götüreyim, bana yemin verdiler, andın sınmasın..

— Bitmedi —

Japonlar Zehirli gaz kullanıyorlar

20 Japon tayyaresi

Hongkongtan giden demiryolunu bombalıyarak tahrip etti

Çin Milletler Cemiyetine gizli notalar mı gönderdi?

Londra, 14 (Ö.R) — Japon makamatı tarafından dün bildirildiğine göre İngiliz sefareti erkânını taşıyan üç otomobile karşı tayyarelerle yapılan hücum hakkında tahkikat emredilmiştir ve neticesi yakında bildirilecektir.

ZEHIRLI GAZ KULLANIYORLAR

Paris, 14 (Ö.R) — Japon ordusunu Çinlilere karşı zehirli gaz kullandığı hakkında Paris Çin sefarethanesinin bir tebliğine göre Çin Kızılhaç hastanesi tarafından verilen bir rapor birçok Çin askerlerinin zehirli gazlarla yaralandığını göstermektedir. Japonyanın Paris sefarethanesi ise Japon bahrî mahafillerinde yapılan tahkikata müsteniden Japonların zehirli gaz kullandıkları hakkındaki iddiayı katiyetle tekzip etmekte ve Japon kuvvetlerinin aslâ boğucu gazları kullanmadıklarını temin eylemektedir.

GIZLI NOTA

Roma, 14 (Ö.R) — Nankin hükümetinin Cenevre mümessili M. C. genel sekreterliğine iki nota vermiştir. Bunların metni gizli tutuluyor. Zannedildiğine göre bu notalarda Japonyayı Çinde harbe nihayet vermeğe mecbur etmek için güdülecek yolda bazı tadilât yapılması mevzuu bahis olmaktadır.

Çin askerleri Şapeide müdafaa mevzilerinde

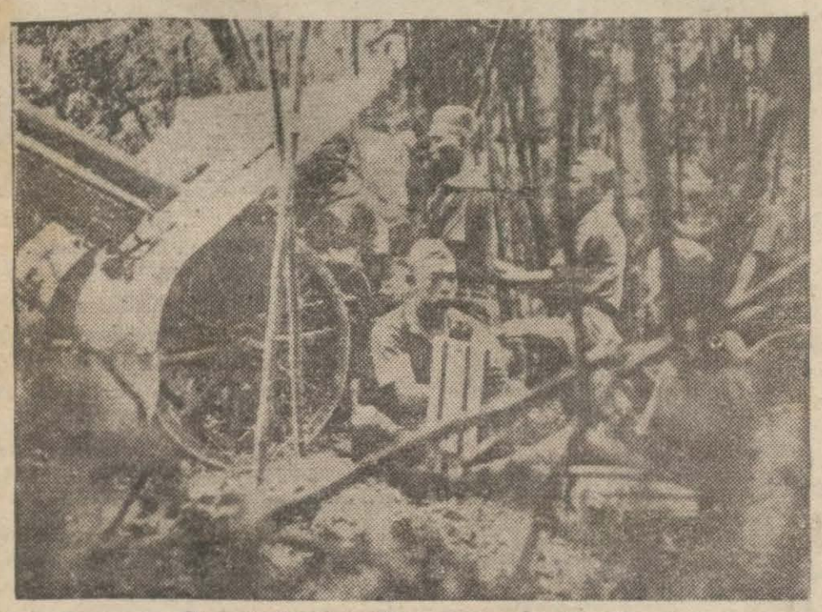

Çin askerleri Şapeide müdafaa mevzilerinde

HONG KONG - KANTON YOLU KESILDI

Roma, 14 (Ö.R) — Çinden bildirildiğine göre 20 Japon tayyaresi Hong-Kong İngiliz üssünü Kantona bağlıyan demir yolunu bombardıman ve tahrip ettikleri cihetle Hong-Kongun Kantonla irtibatı tamamen kesilmiştir.

ŞANGHAYIN UMUMI BOMBARDIMANI

Roma, 14 (Ö.R) — Şanghayda havanın iyileşmesinden istifade eden Japon tayyareleri şimal istasyonunu ve Şapei Çin mahallesini yeniden şiddetle bombardıman etmişlerse de Çinliler mevzilerini tam olarak muhafaza ediyorlar. Bombalardan birisi beynelmilel mıntakada bir otobüsün üzerine düşerek 22 kişinin ölmesine ve hasarata sebep olmuştur. Paotungta bulunan Çinliler Japon harp gemileri üzerine yaylım ateşi açtıklarından bunlar mukabele olarak Çin mevzilerini şiddetle top ateşi altına almışlardır. Bu ateşi daha müessir kılmak üzere iki Japon kruvazörü Yang-Çe nehrini yukarı doğru çıkmıştır.

Şanghay, 14 (A.A) — Santral Nevs ajansına göre, Çin kıt'atı Chahar ve Chansi hudutlarında kâin Lailuanı istirdat ederek Japonları Doyo ile Houaijen arasında Tatoungdan Taiyuana giden yol üzerinde şimal istikametine tardedilmişlerdir.

Ispanya meselesinde

Ingiltere ve Fransanın ısrar edecekleri direktifler tesbit edildi

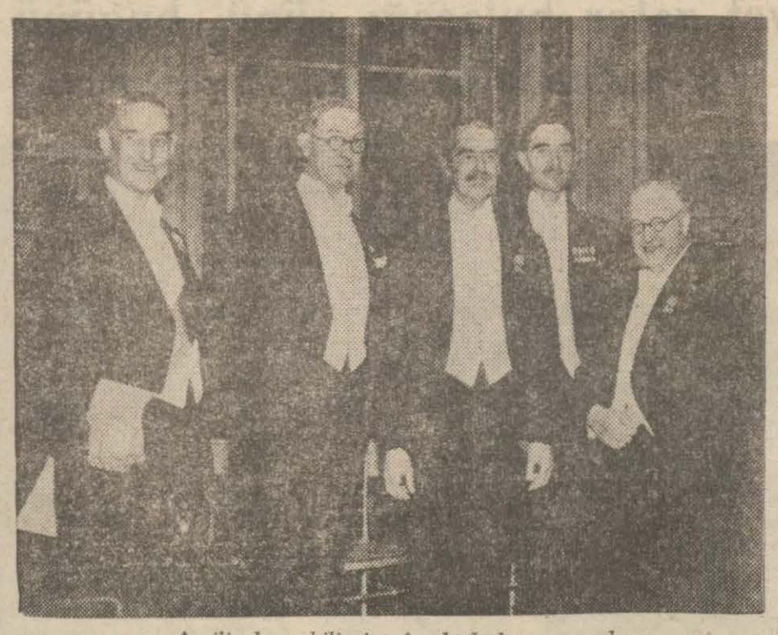

İngiliz başvekili siyasî arkadaşları arasında

Fransız başvekili ve hariciye nazırı Reisicümhur Lebrünle beraber

Paris, 14 (Ö.R) — İspanya meselesinde ve onunla alâkadar meselelerde Fransanın noktai nazarını tespit eylemek üzere dün akşam başvekâlette başlıca nazırlar arasında mühim bir konferans akdedilmiştir. Bahriye erkânı harbiye reisi amiral Darlan ve hava erkânıharbiye reisi general Fekan da bu müzakerelerde hazır bulunmuşlardır. Diğer taraftan Londra ve Paris arasında devam eden müzakereler İtalya ile müzakerelerin inkişafı hakkında iki hükümetin görüşleri arasında bir âhenk tesisine imkân vermiştir.

İNGILTERE VE FRANSININ ISRAR EDECEKLERI NOKTALAR

Umumiyetele kabul edilen mütalâaya göre İngiliz ve Fransız diplomasilerinin ısrar edecekleri büyük direktifler şöylece hülâsa edilebilir : İspanyadan gönüllülerin geri alınması meselesini halletmek yolunda hiç bir imkân ve ihtimali ihmal etmiş olmamak için Londra ademi müdahale komitesinin yakında tekrar bu mesele üzerinde çalışmağa başlaması faydalı görülmüştür.... Komitenin cumartesi günü için içtimaa davet edilmesi muhtemeldir. Bu içtimada Ingiliz ve Fransız delegeleri birbirine benziyen beyanatta bulunacaklardır. Münakaşaların usule ait çıkmaz yollarda kaybolmasının önüne geçmek üzere Ingiltere ve Fransa İspanyada iki taraf nezdinde harp eden ecnebî muhariplerin ayni zamanda ve tedricî olarak tahliyeleri için tam bir plân teklif edeceklerdir. Komitede temsil edilen memleketler bu plân hakkında en kısa bir müddet zarfında fikirlerini bildireceklerdir. Ademi müdahale komitesi, gönüllülerin geri çekilmesi meselesi pratik bir hal suretine erdiği takdirde tatbik edilmek üzere ayni zamanda İspanyadaki iki tarafa muhasımlık sıfat ve haklarının tanınması meselesiyle de meşgul olacaktır. Fakat bu, her iki tarafın gönüllülerin geri çekilmesini kabul ve tatbik etmeleri şartiyle olacaktır. Ve ancak gönüllülerin geri gönderilmesi yolunda terakki elde edildikten sonradır ki muhasımlık hakkı tasdik edilecektir.

ROMANIN CEVABI CESARET VERICI DEĞILDIR

İngiltere ve Fransa İtalyanın pek az cesaret verici cevabına rağmen İspanyol meselesini uzlaşma yoluyle halletmek üzere büyük bir diplomatik gayret sarfını muvafık görmüş olmakla beraber bu müzakerelerin akameti halinde münasip görecekleri vikaye tedbirleri almaktan feragat etmemişlerdir. Bilhassa Fransız hükümeti, ihtiyaç halinde, B. Corbinin Londra hükümetine bildirmeğe memur edilmiş olduğu mülâhazaları tekrar ileri sürmek hakkını muhafaza eylemektedir. Fransa ademi müdahale komitesindeki müzakerelerin çok mahdut bir mühlete münhasır kalması zarureti üzerinde ısrar etmiştir... Bu müddet zarfında garbî Akdenizde İngiliz ve Fransız menfaatlerinin emniyetini korumağa elverişli tedbirler hakkında Londra ve Paris arasında fikir müdaveleleri devam edecektir.

CEVABI NOTANIN METNI

Roma, 14 (Ö.R) — Havas ajansının bildirdiğine göre bu sabahki nazırlar meclisi içtimaında B. Delbos İspanya meselesi etrafındaki müzakereleri arkadaşlarına bildirmiş ve kabine bu akşam Londraya gönderilecek nota metniyle de meşgul olmuştur. Maliye nazırı malî vaziyeti izah etmiştir. Nazırlar meclisi salı günü tekrar toplanacaktır.

SABIR VE TEDBIR SIYASETI

Paris, 14 (Ö.R) — « Petit Parisien » gazetesi bildiriyor : Dün Paris ve Londrada ittihaz edilen kararlar hakkındaki haberler neticede İspanyol meselesinde sabır ve tedbir siyasetinin tefevvuk ettiğini göstermektedir. Buna memnun olmak lâzımdır. Demokrasilerin diktatörlük rejimlerine şu üstünlüğü vardır ki sinirlere hâkim olmasını bilir. Böylece vahim tehlikelerin önüne geçerler. İkisi ortası hal şekilleri, keyfi ve sergüzeştli şekillerden ziyade, halk yığınlarının arzularına tekabül eder.

«Journal» de bunu teyit ediyor : İspanya meselesinde ihtiyat ve itidal siyaseti hükümran olmuştur. Esasen İngiliz siyasetinin daimî hedefi her ihtilâftan sakınmaktır, ve tehlikeli kararlara girişmemektir. İngiliz - Fransız yakınlığı sebebiyle dostça bir lisan kullanmakla beraber İngiltere Pirene hudutlarının açılmasını istemediğini daha ilk gününden beri göstermiştir. Bugün İtalya ile müzakereye devam edilecektir. Gönüllülerin geri alınması meselesi ademi müdahale komitesine havale edilmiştir. İngiltere bu kararın vaziyeti islâh edebileceği mütalâaasındadır.

İSPANYOL MÜLTECILER IADE EDILIYOR..

Roma, 14 (Ö.R) — Fransadaki 5500 İspanyol mültecisinden ancak 4000 kadarı on üç gün içinde Fransadan İspanyaya geri gönderilmişlerdir. Bunlar beraberlerinde hiç bir şey almamışlardır. İspanyol mültecilerinin bakımı Fransaya günde bir milyon franga mal olmakta idi.

Belçikanın son vaziyeti

Berlin ve Romada büyük bir siyasî zafer gibi kutlanmaktadır

Belçikaya

Karşı Alman beyanatı Ruzveltin Şikago nutkuna bir mukabele imiş

Solcenah Fransız gazeteleri şiddetli neşriyat yapıyorlar

Van Zeeland ve Eden birlikte

Paris, 14 (Ö.R) — «Ordre» gazetesi yazıyor : Belçika topraklarının taarruzdan masuniyetini ve tamamiyetini ilân eden Alman vesikasını B. Van Zeeland istediği gibi tefsir edebilir. Hakikat şudur ki Belçika harp halinde onun haricinde kalabileceğini ummakta ve bu maksatla istiklâlini garanti etmesini Führerden yalvarmaktadır. Bu büyük bir saffet nümunesidir.

«Oeuvre» gazetesi de : «Berlin Belçikanın taarruzdan masuniyetini garanti edecek» selâvhası altında istihza etmektedir : Bu mükemmel, amma, şu şartla ki Betman Holveg ölmüş olsun.. Gerçi muahedeleri kâğıt paçavrası diye tavsif etmiş olan adam ölmüştür... Fakat unutmamalıdır ki Rayştag meclisinde Belçika bitaraflığına tecavüzün haklı olduğunu ilân ettiği ve «Her kim ki mevcudiyeti için mücadeleye girerse ancak her vasıta ile işin içinden çıkmağı düşünür.» vecibesini ortaya attığı zaman Alman meclisinin bütün mebusları onu istisnasız alkışladılar. Muazzam bir şevk havası o zaman meclisin üstünden geçti. O vakit «Berliner Tageblat» gazetesinin başmuharrirj olan Teodor Volf bu hâdise hakkında şu satırları, sonradan neşrettiği «Harbin kundakçısı» adlı eserinde yazmıştır : «Belçikanın istilâsı ve bitaraflığının ihlâli hakkında kimse bir mülâhaza serdetmedi. Tek bir teessüf kelimesi alkışların âhengini bozmadı. Gerçi sükût duranların hepsi ayni fikirde değildiler. Fakat doğrudur ki Alman milletinin en yüksek mümessili olan Rayştag meclisi kuvvetin hakka tekaddümünü doğru buldu.»

İşin kötüsü şudur ki şimdi bu prensip faşist İtalya tarafından da kabul edilmistir. Ne İngiltere, ne de Fransa bu devletleri hicaba davet etmediğinden küçük devletlerin korkuya düşmelerinden ve Berlinle Romanın lütufkârlığına sığınmalarından hayret edilemez.»

«Humanité» diyor ki : «Berlin ve Roma bu zaferi kutlamaktadırlar. Zira bu gerçekten sulha karşı kazanılmış bir zaferdir. Şunu görüyoruz ki Belçika kollektif emniyet prensibine arka çevirmekte, Düçe ve Führerin teminatına dayanmaktadır. Halbuki ayni Belçikadır ki cümhuriyet Ispanyasının konsey âzalığını yenilemeği reddeden Milletler cemiyeti asamblesi tarafından konseye âza seçilmiştir. Romadan gelen telgraflara göre Italya Berlin ve Brüksel arasındaki müzakerelerden daima haberdar tutulmakla kalmamıştır. Fakat o da Alman beyanatına benziyen bir beyanname neşretmeğe hazırlanmaktadır. Bu suretle takip edilen maksat bellidir : Dörtler paktı adiyle bir diplomatik vaziyet ihdas ederek Fransayı Avrupanın şark ve cenubu şarkisindeki dostlarından ve siyaset ortaklarından tecrit etmek..

«Bir taraftan da bu Alman beyanatının B. Roosevelt tarafından Şikagoda söylenen son nutka bir nevi mukabele olduğu söyleniyor. Olabilir. Amerika reisicümhuru birlikten, iştirakten, taarruz teşebbüslerine karşı mukavemetten bahsetti. Ve bunları telkin eyledi. Fakat bu sırada Londra ve Paris taarruz siyasetinin mütecavizlerine karşı bir tavik siyasetine iştirak etmektedirler... Halbuki Fransa da, İngiltere de pek iyi bilirler ki Belçikanın lütufkâr iştirakiyle Alman beyannamesinin takip ettiği gaye Amerikanın birinci vatandaşı tarafından tavsiye edilen sulh teşkilâtı programına taban tabana zıttır.»

Mesuliyetten kaçınma yolu

Sulh Kurtaracak bir yol olabilir mi?

Bir İngiliz gazetesi "itham ediyorum„ başlığı altında şayanı dikkat bir makale neşretmiştir

İngiliz harbiye nazırı Hor Belisha

Paris, 14 (Ö.R) — «Oeuvre» gazetesi «Itham ediyorum» selâvhası altında «Nevs Chronicle » İngiliz liberal gazetesinde çıkan mühim bir makalenin şu fıkralarını naklediyor.:

1 — Biz orta sınıf Ingilizlerin çok nüfuzumuz ve inceliğimiz yoktur. Şunu kabul ederiz ki hükümet erkânı müthiş bir mesuliyet altındadır. Fakat bu itidal siyaseti İspanya ve Çinde menfur kasaplıkların önünü almağa muvaffak olamamıştır, bunu biliyoruz. Keza şunu da biliyoruz ki kabadayılar, kendilerine karşı koymağa cesaret edilmedikçe, daima cesur görüneceklerdir.

2 — Şunu biliyoruz ki Habeşistanda ve Ispanyada ordusunun mühim kısmını bağlamış olan Italya Avrupada bir harbe girişecek vaziyette değildir.

3 — Biliyoruz ki böyle bir harbe sebep olsa bile, o vakit Ingiliz umumî efkârı 1914 senesinden ziyade kendiliğinden birleşecektir, zira müdafaası icap eden akla yakın bir şey mevcut olduğunu görecektir.

4 — Şunu da biliyoruz ki demokrasi daima mesuliyetten korkarsa, hotbinlikle hareket eder ve kollektif emniyet sistemini kurmak için yüklendiği teahhütleri unutursa hiç bir şey yapamaz. Böyle bir vaziyet demokrasi değildir... Demokrasiye ihanettir. Bu siyasete taraftar olan kimseler takbih edilmeğa lâyıktırlar.

Stoyadinoviç Londrada

Londra, 14 (A.A) — B. Stoyadinoviç bu sabah saat 9/05 te Londraya gelmiş ve istasyonda B. Eden tarafından karşılanmıştır.

Von Blomberg Portekizde

Lizbon, 14 (A.A) — Von Blomberg tatil zamanlarını geçirmek üzere Ponte Del Gadaya hareket etmiştir.

HİKÂYE

Gülhane Parkında...

Yazan
Leman Karamanoğlu

Lâmia, Seniha ve Fatma, üç arkadaş, Avrupa imtihanı şartlarını öğrenmek için Istanbul kültür direktörlüğüne gitmişlerdi. Burada işleri, umduklarından daha çabuk bitti. Ayni semtte oturuyorlardı.

Vapura epey vakitleri vardı.

Lâmia :

— Çocuklar, dedi, benim karnım acıktı.

Seniha ve Fatma :

— Bizden de al o kadar, dediler.

— Şuradan birer sandoviç alalım, Gülhane parkı da yakında... Gidelim orada yeyelim. Hem dinlemiş ve hava da almış oluruz.

Üç genç kız, ellerinde birer peynirli sandoviç, Gülhane parkının geniş kapısından girdiler.

Park bugün her günkünden tenha idi. Uzun yolu sağlı sollu sıralanan sıraların hemen hepsi boştu.

Genç kızlar, çantalarından çıkardıkları temiz mendilleri ile kenarda bir sıranın üstünün tozunu aldılar ve yan yana oturdular.

Dalları birbirine karışmış asırlık ağaçların yaprak sıklığından tatlı bir serinlik süzülüyor, yeni sulanmış çiçek tarhlarının yeşillikler arasında kaybolmuş islaklığından munis bir toprak kokusu yükseliyordu. Güneşin kızgınlığından yaprakların serinliğine sığınmış kuşların tek tük cıvıltısı, parkın vahşi sessizliğini bozan yegâne âhenkti...

Seniha:

— Ne iyi ettik de geldik, dedi.

Lâmia, her vakitki şakacı tavrile atıldı:

— Bana teşekkür edin... Bakın sizi ne güzel bir yere getirdim. Buraya gelmeseydik şimdi vapur bekleyeceğiz diye iskelenin daracık ve basık tavanlı odasında buram buram ter dökecek, can sıkıntısından çatlıyacaktık.

Fatma, derin derin içini çektikten sonra:

— Senihayı bilmem, dedi, fakat ben kendi hesabıma maalesef sana teşekkür edemiyeceğim. Çünkü buraya gelmiş olmakliğim beni üzdü. Içimde ne zamandan beri uyutmak istediğim eski bir hâtırayı deşti.

Lâmia alaylı alaylı güldü.

— Bırak canım şu eski hâtıraları ... Uyudukları yerde uyusunlar .... Eski hâtıralar! ... Onları uyandırmağa hiç değelmez ... Sonra insanın uykusunu kaçırırlar.

Fakat Fatmanın bu içli sözleri Senihanın merak hislerini kamçılamıştı.

— Hangi hâtıra o Fatma... dedi, sen bize Gülhane parkında geçmiş bir hâtıranden hiç bahsetmemiştin. Halbuki bizden bir şeyini saklamazdın.

— Evet amma .... Bu, unutmak istediğim bir hâtıra idi.

— Madem ki şimdi aklına geldi. Anlat bari de eğer üzülecek bir şeyse beraber üzülelim.

Fatma, derin bir dalgınlıktan uyanır gibi idi.

— Ehemmiyetli bir şey değil amma, dedi, bilmem neden bütün ömrü ancak bir saat süren bu hâtıra psikolojik bir bağ ile beni tamamen kendine bağlamıştır. Canınızı sıkmazsam anlatayım.

Ve anlatmağa başladı:

— On beş, on altı yaşında idim. Erenköyünde oturuyorduk. Üstümüzdeki penbe köşke yeni kiracılar taşınıyordu. Köşk uzun zaman boş kaldığı için bu taşınma hâdisesi bütün komşuları alâkadar etmişti. Her kes gibi ben de pencereninin önünde yük arabalarının gelişini, eşyaların taşınmasını seyrediyordum. Bu göç beni o gün akşama kadar oyalamıştı.

Sabahleyin mektebe yetişmek için evden koşa koşa çıktım.

Penbe köşkten de esmer, uzun boylu bir genç çıktı. Başı açıktı. Siyah ceket, çizgili pantalon giymişti. Bilmem ki yüzünü size nasıl tarif edeyim. Insana korku ile karışık garip bir heyecan veren keskin... çok keskin bakışları vardı. O günden sonra içimde anlamadığım, anlayamadığım bir his beni daima onunla alâkadar olmağa sevkediyordu. Tabii bu alâkamı ona belli etmemeğe son derece dikkat ve gayret ediyordum.

Bize bir sene komşuluk ettiler. Sonra başka yere taşındılar. Bu bir sene içinde aramızda hiç bir şey geçmedi.

Yalnız, seyrek olan karşılaşmalarımızda bana yalnız o garip, korkunç ve keskin bakışları ile bakmıştı. O kadar ... Bu adamda büyük bir kuvvet, çok büyük bir kuvvet vardı. Istemiyerek onunla alâkadar oluyordum.

Bir kaç sene geçti. Onu görmedim. Lisayı bitirmiştim. Mekteplerin birinde muallim muavini olmak, ayni zamanda da üniversiteye devam etmek istiyordum. Bir gün, yine bugünkü gibi kültür direktörlüğüne gittim. Elimdeki istidayı vermek için girmekliğim lâzım olan odanın kapısını vurdum ve girdim. Orada kimi görsem beğenirsiniz... Bizim penbe köşkün siyah ceketli gencini ... Istidamı nezaketle aldı. Okudu. Işimle meşgul olacağını vâdetti. Ben, teşekkür ederek çıkmak üzere idim. O da ayağa kalkmıştı. Gözlerinde ayni esrarlı ve kuvvetli bakış vardı.

— Benim de çıkma saatim geldi. Isterseniz beraber çıkalım... dedi.

Gayri ihtiyarî:

— Olur...

Dedim. Bunu niçin dedim bilmiyorum. Beraber çıktık. Adımlarımız bizi buraya, Gülhane parkına getirdi. O öyle tuhaf, kendine öyle emin bir adamdı ki, bana hiç sormadan istediği istikamete gidiyor, ben de onu içimden gelen bir inkıyat ile takip ediyordum. Hattâ o benim biraz önümden bile yürüyordu. Sahildeki gazinoya gelmiştik. Duvar dibindeki masalardan birine oturacak zanniyle gayri ihtiyarî oturdum. O, benim oturduğumu görmedi. Yahut da görmemezlikten geldi. Yürümesine devam etti. Ben, biraz mahçup, oturduğum iskemleden kalkarak onu takip ettim. Nihayet hoşuna giden yeri kendi intihap etti ve oturdu. Ben de, onun oturmasını bekledikten sonra oturdum. Garsona iki şişe bira, peynir, çiroz getirmesini söyledi. Sonra bana dönerek:

— Tabii bira içersiniz, peynir, çiroz yersiniz değil mi, dedi.

Ben, gülerek:

— Bayılırım... Cevabını verdim. Biralar geldi. O, hiç durmadan konuşuyor, işinden, hayatta karşılaştığı güçlüklerden, arkadaşlarından, projelerinden bahsediyordu, oldukça şiddetli esen rüzgârın karma karışık ettiği saçlarına aldırış etmeden birasını içiyordu. Bir aralık bana:

— Siz niçin içmiyorsunuz... Yeni gelinler gibi kırıtıyorsunuz... Içsenize ...

Dedi. Eğer bunları bana başka biri söylemiş olsaydı, bardağı kaptığım gibi suratına fırlatır, atar ve buradan kaçardım. Fakat bunu onun ağzından işitmek hiç ağırıma gitmedi.

Güneş parlaklığını kaybetmiş, gurubun kızıl rengine bürünmüş, Sarayburnunun kaynaşan akıntısını da kızıla boyamıştı.

Akşam oluyordu. Serinlik fazlalaşıyordu. Birden aklıma ev, annem, babamın hiddeti geldi.

— Geç oldu. Dönmeliyim... dedim, o, bunu ikinci defa tekrarlamama meydan bırakmadan garsonu çağırdı. Hesabını gördü. Parktan çıkarken yüzüme bakmadan:

— Zaman bazan ne kadar da çabuk geçiyor, dedi.

Sirkecinin dolambaçlı arka yollarından tramvay caddesine çıktık. Beni köprü başına kadar getirdi.

— Allaha ısmarladık...

Dedim. Elimi kuvvetlice sıkarak :

— Güle güle .... dedi. Fakat bu kadar hızlı koşmayınız... Sonra sizi taşralı sanacaklar...

Ve... Ayrıldık.

Fatma sustu.

Anlattığı hikâyeyi dikkatle dinleyen Lâmia ve Seniha sordular:

— Hepsi bu kadar mı Fatma?

Genç kız içini çekti. Dalgın gözlerini mıhladığı noktadan ayırarak:

— Evet, dedi... Hepsi bu kadar!..

Bu hikâye hakikatte burada bitti. Fakat onun devamını ben içinde yaşadım. Eğer onu bir ikinci, bir üçüncü defa görmüş olsaydım, muhakkak korkunç, müthiş bir aşkın cenderesi içine kendimi atacaktım. Uzun zaman garip bir hâleti ruhiye içinde yaşadım. Çabuk inkişaf etmek istidadını gösteren kuvvetli bir his içinde birden duvara uğramış gibiydi. Bir kaç sene kalbimde cüce bir aşk sakladım. Düşünüyorum, eğer bu aşk bir dev haline gelseydi, beni, yutar mıydı?

Lâmia ve Seniha, Fatmanın bu hikâyeyi tazelemekten üzgün hislerini artırmamak için susuyorlardı.

— Artık gidelim ... Vapur vakti geliyor.

Kalktılar. Üzerlerindeki ekmek kırıntılarını silktiler. Parkın büyük kapısından çıkarlarken Seniha dayanamadı, sordu:

— Peki Fatma, o ne oldu sonra ... Hiç haber alamadın mı?

Fatma, dalgın cevap verdi:

— Elinden bir kaza mı çıkmış, bir cinayet mi işlemiş ne olmuş, tevkif edilmek üzere iken kaçmış. Bir kaç tanıyana sordum, nereye gittiğini kimse bilmiyor ...

Leman KARAMANOĞLU

Merhametsiz bir istilâ hareketi

Japonya aleyhinde hücumlar devam ediyor

Londra (M. H.) — Japonyanın merhametsiz istilâ hareketi İngiliz gazetelerinde şiddetli akisler bırakmakta devam ediyor.

Daily Herald Milletler cemiyetinde elli iki milletin Japonyaya valisi ve gayri insanî damgasını vurduklarını, fakat bundan bir fayda hâsıl olamıyacağını, yalnız lâfızda kalacak bir hükmün işe yarayamıyacağını, müdahalenin takbihten her halde daha iyi olduğunu ve Çin topraklarında sadece sivillerin bombardıman edilmesinin değil, ayni zamanda bütün harbin önüne geçilmesi lâzım geldiğini bildiriyor.

Japon barbarlığından bahseden Nevs Chronicle gazetesi Japonların Çinde ika ettikleri zülüm hareketleri aleyhindeki hissiyatın günden güne artmakta olduğunu, matbuatta, hitabet kürsülerinde ve umumiyet itibariyle halk arasında protestoların gitgide daha büyük bir hacim aldıklarını, İngilterenin her tarafında akdedilen toplantılarda Japon barbarlığını durdurmak için İngiltere hükümetinin ön ayak olması talep edildiğini tebarüz ettirdikten sonra Nevs Chronicle gazetesinin tertip ettiği büyük millî protesto toplantısında hitabet kürsüsünü Canterbury baspeskoposunun işgal edeceğini, diğer hatiplerin de memleketin dinî politik ve içtimaî zümrelerinden seçileceğini ve bu toplantıdaki maksadın Japon tecavüzünü takbih ile hükümeti harekete davet olduğunu kaydettikten sonra Japon mallarına boykot yapılması için tavsiyelerde bulunmakla beraber bunun tesirden hâli kalamıyacağını ve daha geniş mikyasta tedbirlerin medeniyet dünyasında hükümetler tarafından alınması gerektiğini, Japonyaya tatbik edilecek ekonomik sanksiyonların bu harbi onda dokuz durdurmak imkânını temin edeceğini, bundan başka Japonyanın Çinde reva gördüğü vahşete göz yumulduğu takdirde yarın ayni hareketin Avrupada baş göstermesine de meydan verilmiş olacağını, muhtemel mütecavizlere vahşetin para etmediği gösterilirse bütün dünyanın ölçüsüz bir emniyete kavuşmuş olacağını ve Avrupa demokrasisi Şarkta bu hayatî meselede bir zafer kazanabilirse - bu zaferi kazanmaması için hiç bir sebep yoktur - bundan sonra garpte çıkacak harpleri döğüşmeden kazanabileceğini bildiriyor.

Daily Mail Japonyayı itham hususunda diğer gazetelere nazaran çok daha yumuşak lisan kullanıyor, Japon hava kuvvetlerinin Nankine askeri hedefleri bombardıman ederken bütün itinalarına rağmen bu meyanda sivil halkı da zarardide etmiş olduklarını, bununla beraber İngiltere, Fransa ve Amerika tarafından yaki olan protestolara Japonyanın noktai nazarını daima anlamağa çalışmış olan İngiltere halkının Japonyayı bu harpte bazı uygunsuz harp usullerine müracaat ettiğinden dolayı tahtie ettiğini, Japonyanın hava harbinde kullandığı metotlarda tadilât yapmak suretiyle bütün dünya devletleriyle arasını düzeltmek mecburiyetinde olduğunu ve diğer taraftan manevî zarar hesaba katılmasa dahi Nankin, Kanton ve Hankov gibi kalabalık şehirleri tahrip etmek yüzünden hâsıl olacak reaksiyonların Japonyayı ekonomi ve finans bakımından da zarardide edeceğini bildirmekle iktifa ediyor.

Bir ana

"Çocuğumu öldürdüm o artık hiç uyanmıyacak,, diyor

Çılgın cani, bu işi çocuğu hasta olmasın diye yapmış

Paris — Fransanın Aix - En - Provence şehrinde fecî bir cinayet olmuştur. Bir genç kadın ansızın eline geçirdiği silâhı beşiğinde rahat rahat uyumakta olan on yedi aylık çocuğuna çevirerek zavallı yavruyu kalbinden yaralıyarak öldürmüştür. Silâh sesine koşanlar katil anayi henüz elinde olan silâhla görmüşlerdir. O çehresinde korkunç bir kahkahanın hatlarını muhafaza ederek şunları söylemiştir:

«— Ben öldürdüm. Artık hiç uyanmıyacak..»

Cinayet yeerinden uzak olmıyan bir fabrikada çalışan bahtsız koca hâdiseyi haber alınca çılgın gibi evine koşmuş, yavrusunu kanlar içinde görmekten mütevellit acıklı bir infial ile masa üzerindeki tabancaya sarılmış:

— Önce karımı, sonra kendimi öldüreceğim. Artık yaşamak neye yarar demiştir.

Orada bulunanlar felâketzede babayı güçlükle teskin etmişlerdir.

Zabıtaca yapılan tahkikat, Germen Furniye adını taşıyan kadının 25 yaşında olduğunu, aylardan beri sinirlerinden mustarip bulunduğunu, çocuğunu çok sevdiğini, daima onun hastalanması ihtimalinden korkarak yaşadığını meydana koymuştur.

Sorulan suallere tek cümle ile cevap veren katil ana, bir akıl hastanesinde müşahede altına alınmıştır. Bu cinayeti bir çılgınlık buhranında yaptığı tahmin edilmektedir.

Satılık ev

Güzelyalıda, tramvay caddesinde 1027 numaralı ve altı odalı, denize karşı, bütün konforlu ev satılıktır. Isteklilerin mezkûr eve müracaatleri ilân olunur.

1-5 S.6

Kulak, Boğaz, Burun hastalıkları mütehassısı

Doktor Operatör Sami Kulakçı

Muayenehane: Birinci Beyler No: 36 Telefon 2310

Evi: Göztepe tramvay caddesi 992. Telefon: 3668

1—26 (481)

Diş Hekimi Abdullah Naci

HORTAÇSU

Hastalarını Birinci Beyler sokak 36 numarda kabul eder.

Sabah 9 - 12

Öğleden sonra 3,30 - 6

Randevü için telefon ediniz.

TELEFON: 2946

Yunan ordusunun manevraları

Maviler bir mukabil taarruza geçtiler...

Kırmızıları geriye sürdüler

Atina, (Hususî) — Gazetelerin kâffesi, Serez havalisinde yapılmakta olan büyük manevralara dair uzun tafsilât vermekle meşguldür.

«Manevrayı ordu umum müfettişi general Drakos idare etmektedir. Iştirak eden kuvvetler (Mavi ordu) ve (Kırmızı ordu) adları altında ikiye ayrılmıştır. Mavi ordu, Serezi zaptetmek istiyen kırmızı orduya karşı koyacak ve yapacağı taarruzu defetmeğe çalışacaktır.

Mavi ordu, bir taraftan müdafaa hattını ihzar ve tahkim ederken, diğer taraftan da, elindeki vasıtaların hepsini kullanarak, düşmanın mevzileriyle kuvvetini anlamağa uğraşıyordu.

Müdafaa hattı, kuvvetli topçu ile himaye altına alınmış ve uçağa atan toplar ağızlarını semaya dikmiş, düşmanın uçaklarını bekliyorlardı.

Şafak sökerken, kırmızı ordunun öncüleri mavi ordunun ileri karakollarına karşı taarruza başlamış, düşman uçakları istikşafa koyulmuş ve bu sayede kırmızıların büyük bir taarruz yapacakları meydana çıkmıştı.

Taarruz kuvvetli topçu ve büyük piyade birlikleriyle yapılmış ve iki tarafın tayyareleri de çarpışmıştır. Kırmızılar ana kuvvetleriyle müdafaa hattının merkezine yüklendiklerinden, buradaki mavi birlikleri daha gerideki tepeye çekilmeğe mecbur kalmışlardır.

Bu gerileme işi muntazam surette cereyan etmiştir. Kırmızılar işgal ettikleri tepeyi tahkime çalışırken, maviler mukabil taarruza geçmişler ve terkettikleri mevzileri yeniden işgal ederken verilen emirle taarruz durdurulmuş ve manevranın birinci safhası bitmiştir.

Şiddetli yağmur altında çarpışmış olan erat, iki gün istirahat edecektir... Kral ile B. Metaksas ve Harbiye müsteşarı cephededirler.»

Gazeteler manevralar hakkında hiç bir mütalâa dermeyan etmemektedirler.

SEFERBERLIK ESNASINDA

Yeni yapılan bir kanunla, «Seferberlik ve harp esnasında memleketin emniyetine karşı işlenecek suçların» cezaları teşdit edilmiştir.

Seferberlikte harp düşmanlığı propagandası yapanlar, asker alma ve tekâlifi harbiye işlerine mâni olmağa teşebbüs edenler v. s. ölüm cezası ile cezalandırılacaklardır.

MÜDAFAA KUVVETLERI IÇIN

Bu tarihli gazeteler, Metaksas kabinesinin müdafaa kuvvetleri için sarfettiği gayretleri tebarüz ettiretek, bunun bilhassa yukarı Yunanistan ahalisi için ehemmiyetli olduğunu, ileri sürmektedirler.

EVRENOS VE SEREZ

Tipos gazetesi, Serez fatihlerini kısaca anlatırken, Evrenos hakkında da şunları yazıyor :

«Günün birinde 30 insanı Asyadan kayıklarla Avrupaya geçmişler ve Gelibolu civarında bir kaleyi baskınla zaptetmişlerdi. Bu kale Müslümanların Avrupa kıtası üzerinde zaptettikleri ilk noktadır. Elen soyundan olan Evrenos ta bu 39 kişiden birisi idi.

Evrenos sonradan paşa oldu, bol servet topladı ve yüz yıldan fazla yaşadı. Bugün ailesi inkıraz bulmamıştır. Işte bu Evrenos paşa da Serezin fatihlerinden birisidir.

Sovyet inkılâbının yıldönümü

Bütün Sovyetler birliğinde hazırlık vardır

Millî sanat sergileri açılacak, musiki ve teganni olimpiyadı yapılacaktır

Moskova — Bütün Sovyetler Birliği Sovyet inkılâbının yirminci yıldönümünü lâyık olduğu yükseklikle kutlamak için, büyük bir faaliyetle hazırlanmaktadır.

Bugünlerde, Sovyetler Birliğinin bu yirmi yıl zarfında kazanmış olduğu terakkiler tebarüz ettirilecek ve ayni zamanda amatör millî güzel san'atların kaydettiği ileri hamlelerin tezahürlerine büyük bir yer ayrılacaktır. Her sahada işliyen halk, bu yıldönümünü tabii normları aşan iş verimi ile kutlamağa hazırlanırken, her cümhuriyet ve her mıntaka, kendi millî san'atları için festivaller ve sergiler tertip eylemektedir.

Sovyet Ukranya, teşrinievvel inkılâbı bayramında, Kievde bir halk san'atı sergisi açacak ve bu sergide, 2000 den fazla san'at eseri teşhir olunacaktır. Bunlar arasında halk resimleri, heykeller ve saire vardır. Harkovda muazzam bir karnaval hazırlanmaktadır. Bu şehirde, şenlikler için, 1000 kişilik bir koro heyeti ve 250 ilâ 300 musikişinastan mürekkep bir çok millî musiki aletleri orkestrasında 2500 kadar kişinin iştirak edeceği bir millî san'at olimpiyadı organize edilecektir.

Bielorusya cümhuriyetinde de bir millî san'at sergisi açılacak ve tahminlere göre bu sergide 3000 kadar kıymetli eser teşhir olunacaktır. Ayrıca, 1000 kadar amatör san'atkârın iştirak eyliyeceği bir de dans, hikâye, musiki ve teganni olimpiyadı yapılacaktır. Minsk'te bundan başka on gün sürecek bir musiki festivali de tertip olunacaktır.

Ayni tarzda tezahürler, diğer cümhuriyetlerde ve ezcümle, Gürcistan, Tacikistan, Türkistan, Kalmukistan, Kazakistan ve sairede de vukua gelecektir.

Sovyetler Birliği tiyatroları da, büyük bir hızla, bu yıldönümü kutlamağa hazırlanmaktadır. Büyük tiyatro, Sovyet kompozitörlerinden Çişkonun «Potemkin kruvazörü» yeni operasını prova etmektedir. Malı - Teatr, tanınmış muharrir Trenevin «Neva sahillerinde» piyesini, Gorki San'at tiyatrosu da «Toprak» piyesini hazırlamaktadır.

Federe cümhuriyetler tiyatroları da bu yıldönümüne ayni hızla çalışmaktadır. Minsk balet ve opera tiyatrosu, yıldönümü günü olan yedi teşrinisanide, Sovyet kompozitörü Cerjinskinin «Sakin Don nehri» operası ile mevsime girecek, Aşkabaddaki Türkmen operası da «Ferhat ve Şirin» operasını Türkmence temsil eyliyecektir. Semerkand Özbek tiyatrosu ise ayni günde temsillerine başlıyacaktır.

Moskovada güzel San'atlar kütüphanesi, Sovyet inkılâbına ait bir seri duvar resimlerini 1,250,000 nüsha olarak iki ciltlik «Yirmi senelik Sovyet rejimi» albümünü de 50 bin nüsha olarak çıkaracaktır.

Moskovada, bir teşrinisanide, Sovyetler Birliğinde ilk defa olarak büyük bir fotoğraf sergisi açılacak ve bu sergide, geniş Sovyetler Birliğinin her tarafından yollanmış olan binlerce fotoğraftan seçilmiş iki bin beş yüze yakın fotoğraf teşhir olunacaktır.

Bu sene Moskovada gerek diğer büyük şehirlerde yapılacak halk törenleri de, bittabiî, halkın bu yıldönümüne bakılı olarak atfettiği büyüklükle mütenasip bir şekilde cereyan eyliyecektir.

Satılık Eczane

Sahibinin sıhhî ahvali sebebiyle Kemer istasyonu yakininde KEMER ECZANESI acele satılıktır. Istiyenler sahibi Bay Hayrettine müracaat etsinler.

10—13—15 (1809)

Türk Maarif Cemiyetinin

Büyük Eşya Piyangosu

Ikramiye **15400** *Lira*

ÇEKILIŞ 7/12/937 BIR BILET BIR LIRA

Biletler: Cemiyet Merkez ve şubeleriyle yeni postane karşısında Erzurum hanında ilân işleri bürosunda ve piyango bayilerinde satılır. 1 5 —25—10—20—30—3—6 «6553» (1845

Yenilen Favsta

Yazan : Mişel Zevako

— 5 —

— İçinizde hangisi bana korkuyor dedi bakayım? Çabuk söyleyiniz? Çabuk. Bir asilzadenin hiçbir şeyden korkmıyacağını bilmiyor musunuz?.. Bunu size isbat etmek lâzım..

Köylülerden birine:

— Sen misin?.. Dilenci köpek.. Şimdi seni şu ağacın dalına astırayım mı?

Fukara köylü sararmıştı. Kalabalık arasında titreşmeler oldu. Bussinin tehdidi boş değildi. Bir elinde hançer diğer elinde kılınç vardı. Pardayanın gitmiş olduğuna kanaat getirdiğinden dışarıya da çıkmıştı:

— O!.. Nerede bakayım? Diye bağırdı.

Zavallı köylü mazharı af olmak ümidiyle:

— Onun nereye gittiğini bilmiyorum. Monsenyör; fakat kaçtığı muhakkaktır. Zira meydanda yok...

Lö Klerk hançerini kınına soktu. Ve:

— Ne ben korktum, ne de o kaçtı.. Dedi.

Bussi Lö Klerk yalan söylemiyordu. Hakikaten o, ne ölümden ve ne de yaralanmaktan korkmamıştı. .....O öyle cesur bir mübarizdir ki, onun nezdinde «Ölüm» boş, âdeta mânasız bir kelime idi.. Yalnız yeni bir mağlûbiyetten korkuyordu. Izzeti nefsi berbat edilmişti. Pardayana söyledikleri de hakikatti. Giz, Morover, Menvil ve Le Klerk Pardayanın vücudunu ortadan kaldırmak için ahdetmişlerdi. Ancak hep bir arada bulunmadıkça hiçbir şeye teşebbüs eylememeği de karar altına almışlardı.

Bussi meydanı boş bulunca ev sahibinin delâletiyle kestirme bir yoldan kilise meydanını buldu. Orada yüksekçe bir tepe vardı. Bu tepenin etrafına birkaç çadır kurulmuştu.

Dük Dö Giz bu çadırlardan birinin altında portatif karyola üzerinde yatıyordu. Morover ile diğer bir zabit civardaki diğer bir çadırda kuru ot yığınları üzerine çökmüşler, uyuyorlardı. Menvil ise tıpkı Bussi Lö Klerk gibi köyün içinde yatacak bir yer bulmuştu.

Lö Klerk buna da haber gönderdi.. Yarım saat sonra tatlı uykusundan uyandırıldığı için küfürler savurarak Menvil geldi. Dük dö Gizin çadırında toplandılar. Lö Klerk başından geçen vak'ayı baştan aşağı kadar anlattı.

Giz hiddetinden köpürüyor; mütemadiyen küfürler savuruyordu. Menvil hançerini çekti. Ucunu yokladı.

Morover şu teklifte bulundu:

— Madamki iş bu merkezdedir. Monsenyör! Şartere gitmiyelim Parise dönelim.

Menvil ile Bussi bir ağızdan:

— Ne imiş? Diye bağırdılar.

Morover ağır ve boğuk bir sesle:

— Çünkü; Pardayan denilen bu herif bu alayda bulundukça alay şeametten kurtulmaz! Bu gidişle ölecek üçüncü Hanri değil, biziz.

Dük dö Giz şafak sökünceye kadar üç sadık müşavirinin palavralarını dinlemişti. Artık sabah oluyordu. Yola çıkılmak emrini verdi.

Morover:

— Parise mi? Dedi.

Dük:

— Şartere! Cevabını verdi.

Bussi ile Menvil:

— Pek tabiî değil mi ya?.. Diye bağırıştılar.

Morover omuzlarını kaldırarak zırhlarını yokladı.

Alay tekrar yola koyuldu. Kiyom kapısından girilerek Katedrala doğru ilerleniyordu.

Kapıdan içeri girilince alayın baş tarafı silâhlı askerlerle karşılaştı. Giz kendisini karşılayan askerlerin başındaki Kırıyonu tanıdı. Kırıyon saygılı bir lisanla Gize hitap etti:

— Monsenyör, haşmetli kral size ve refakatinizde bulunan sadık tebaasına «Hoş geldiniz» demek vazifesini bana verdiler.

Etrafta derin bir sessizlik vardı. Giz, civar yolların üzerine bir baktı. Buraları silâhlı halk ile dolu idi.

Kırıyon sözüne devam etti:

— Haşmetli kral, size karşı olan teveccühlerini göstermek için benim sekiz bin silâhlı ve Şartere toplıyabildiğimiz üç bin süvari ile karşı çıkmaklığımı irade buyurdular. Fakat ben böyle dinî bir alaya refakat için iki üç bin kişinin kâfi geleceğini söyledim.

— Pek iyi yaptınız mösyö.. Parisin mümessilleri ile birlikte kendilerini nerede ve ne zaman görebileceğim?

— Kral şimdi Katedraldadır.

— Öyle ise Katedrala gidelim.

— Monsenyör size yolu göstereyim. Size göstereceğim yolu çilekeşlerin bulabilmesine imkân yoktur. Çünkü yollar kralı görmek ve alkışlamak için bekliyen silâhlı asker ve halkla doludur.

— Pek âlâ! Biz de sadık tebaa sıfatiyle geldik. Onların alkışına biz de iştirak ederiz.

Giz, üç sıra inci ile süslü şapkasını kaldırarak yüksek sesle bağırdı:

— Yaşasın Kral!...

Buna azim bir kalabalık cevap verdi:

— Yaşasın mukaddes Hanri!

Bu suretle bağıranlar Paristen gelenlerdi. Bir aralık Kırıyon şehrin kapılarını kapatmağı, Paristen gelenlerin yarısından fazlasını dışarıda bırakmağı düşündü. Lâkin kendisi cesur bir adam bulunduğu cihetle şu mumculardan çekinmeyi izzeti nefsine yakıştıramadı.

İçeri girenlerin nezaret altında bulundurulması lüzumunu hatırlatarak Katedrala doğru yürüdüler. Halk Paristen gelenlere dost gözüyle bakıyor, onları merakla tetkik eyliyordu. Hazreti İsa görününce yüzlerde merhamet eserleri belirdi.

Sırtında mukavvadan istavroz taşıyan adam sık sık kırbaçlanıyor o da :

— Fransa kralı neredesiniz? Beni şu mel'un Hüknoların kanlı eline neden bıraktınız?.. diyordu.

Pencerelerden bunu görenler şu sözlerden memnun olarak bağırıyorlardı :

— Gebersin Hüknolar..

Gizin çehresi gülüyor, Kriyon homurdanıyordu. Kilisenin önünde ahali daha kalabalıklaştı.. Giz bunların da yüzünden memnuniyet eserlerini kolaylıkla okuyabiliyordu.

Filhakika üçüncü Hanri kaçtığı zaman Şarter halkı memnun olmamış fakat kralı nazikâne kabul eylemişti... Fransanın her tarafında olduğu gibi Giz burada da seviliyor, kraldan nefret ediliyordu. Eğer Giz krala karşı yapılan ihtilâlden sonra derhal krallık tacını başına geçirmiş olsaydı, bütün Fransa onu tanıyacak ve alkışlıyacaktı.

Halbuki o yalnız Parisi elinde bulundurmak istemiş vilâyetlerden çekinmişti. Bu vaziyeti gördükten sonra içinden şunları söyliyordu :

— Ah Favsta, ne kadar hakkın varmış niçin seni dinlemedim...Ne ise daha vakit geçmedi!.. Bir hançer darbesi bütün hataları tamir edebilir..

Papas Klemanı görebilmek için etrafına bakındı. Kilisenin büyük kapıları açılıyordu.

Kriyon askerî ve güzel bir manevra ile alayı Gizden ayırdı. Onun yanında seçilmiş adamlarından ancak on beş kişi kalabilmişti. Kriyonun bu hareketinden sinirlenen Dük kaşlarını çatarak sordu :

— Demek bizden şüphe olunuyor.?

— Hayır monsenyör! Size saygı eseri gösteriliyor.

Juvayyöz kırbaçları yedikçe Fransa kralından imdat istedikçe halk yaşasın mukaddes Hanri diye kıyametleri koparıyordu.Bu fırsattan istifade eden dört Çilekeş Juvayyöze yaklaşmışlar, mukavvadan değil, hakikî kayıştan yapılmış kırbaçlarla dayak atıyorlardı.

— Bitmedi —

Paris fakültesinden diplomalı
Dış tabipleri
Memleket hastanesi diş tabibi
Muzaffer Eroğul
VE
Kemal Çetindağ
Hastalarını her gün sabah saat dokuzdan başlıyarak Beyler - Numan zade S. 21 numaralı muayenehanelerinde kabul ederler.
Telefon : 3921

ZAYI

Muradiye köyü gece derslerinden 934 yılında almış olduğum şehadetnameyi her nasılsa zayi etmiş olduğumdan kaydından diğer bir suretini alacağımdan kaybedilen şehadetnamenin hükmü olmadığı ilân olunur..

Muradiye köyünden Cemal oğlu CEVAT HOŞGÖREN
3646 (1848)

AKHISAR SULH HUKUK HAKİMLİĞİNDEN :

Akhisarın Sarraç oğlu Köyünden Numan O. İbrahim kızı Havva tarafından Akhisarın Hacı İshak mahallesinden Hasan O. Berber Hurşit aleyhine açtığı sulh teşebbüsü davasının yapılan duruşmasında müddeialeyh Hurşidin ikametgâhı meçhul olduğundan namına doldurulan davetiye varakası bilâ tebliğ iade kılınmış olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânen tebligat icrasına ve duruşması 12/11/937 tarihine müsadif cuma günü saat ona talik kılınmış olduğundan yevmi mezkûrda bizzat hukuk mahkemesine gelmeniz aksi takdirde gıyaben muameleyi kanuniye ifa olunacağı ilân olunur.
3645 (1847)

Göz Hekimi
MİTAT OREL
Adres - Beyler Numan zade sokağı Ahenk matbaası yanında. Numara: 23
Muayene saatleri : 10—12, 15,30 — 17. Telefon: 3434

İZMİR SİCİLİ TİCARET MEMURLUĞUNDAN :

Mustafa Burçetin Ticaret unvaniyle İzmirde Şekerciler çarşısında 56 numarada sicim, ip, halat vesaire ticaretini yapan Mustafa Burçetinin işbu ticaret unvanı ticaret kanununun hükümlerine göre sicilin 2093 numarasına kayıt ve tescil edildiği ilân olunur.
3652 (1846)

Devlet Demiryollarından:

8/10/937 Cuma günü açık arttırma usuliyle satılacağı ilân edilmiş olan Alsancak garajında mevcut cins, miktar ve muhammen bedelleri aşağıda yazılı malzeme için istekli çıkmadığından arttırma 20-10-937 çarşamba günü saat 15 de Alsancakta 8inci işletme binasında yapılacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 4725 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun dördüncü maddesi mucibince işe girmiye manii kanunî bir hali bulunmadığına dair beyannamelerle ayni gün saat on beşe kadar komisyon reisliğine müracaatleri lâzımdır. Şartnameler komisyondan parasız alınır.

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedel Lira Kuruş
Kapalı kamyon ve ray otobüsü	7	380 00
Kamyon ve ray otobüslerine ait yedek malzeme	204	250 00

3601 (1849)

IZMIR
Pamuk Mensucatı Türk Anonim Şirketi
Şirketin Merkez ve Fabrikası : İzmirde Halkapınardadır.
Yerli Pamuğundan At, Tayyare, Köpekbaş, Değirmen, Geyik ve Leylak markalarını havi hernevi Kabot bezi imal eylemekte olup malları Avrupanın ayni tip mensucatına faiktir.
Telefon No. 2211 ve 3067
Telgraf adresi : Bayrak Izmir

Çiçek

Çiçek güzelliğin canlı tablosudur. Zarif bir çiçek demeti en kasvetli zamanımızda ruhumuza neşeler serper.

Çiçekçilik te güzelliğe ayrı bir revnak verdiği için bediî sanatlar meyanına girmiştir. Bu sanat şimdiye kadar hep Türk olmıyan unsurlara mahsus zannedilirdi. Her sahada zekâ ve kabiliyetini gösteren Türk kadınlığı bunda da muvaffak olmuştur. Tabiî ve sun'î el ile işlenmiş ve süslenmiş piketler, matem çelenkleri hazırlıyan ve belediyenin bahçe fidanlığı ile Karşıyakada iki çiçek bahçesini elinde bulundurup hiçbir taraftan rekabet edilemiyecek derecede ucuz veren bu kanaatkâr Türk çiçek müessesesini ihtiyacı olanların bir kere ziyaret etmesi bu ilânımızın reklâm olmadığını göstermeğe kâfi gelecektir.

İzmir: Belediyenin Evlenme Dairesi içinde Çiçekçi
Şadiye
(1 - 10)

DAHİLİYE MÜTAHASSISI DOKTOR
Celâl Yarkın
İzmir Memleket hastanesi Dahilî Hastalıklar Seririyatı Şefi Pazardan maada her gün hastalarını muayene ve tedavi eder.
Muayenehane: 2 inci Beyler sokağı No: 65.
Telefon: 3956
Evi: Götepe tramvay caddesi No: 1018. Telefon: 2545

İZMİR BELEDİYESİNDEN :

1 — Beher metre murabbaı üç yüz kuruştan dokuz yüz seksen iki buçuk lira muhammen bedelle 58 sayılı adanın üç yüz yirmi yedi buçuk metre murabbamdaki 23 sayılı arsası baş kâtiplikteki şartname veçhile 22/10/937 cuma günü saat on altıda açık arttırma ile ihale edilecektir.

İştirak için yetmiş dört liralık muvakkat teminat makbuzu ile söylenen gün ve saatte encümene gelinir.

2 — Hasta ve cenaze nakline mahsus (Siebert) sisteminde bir otomabil alınacaktır. Karoseri şartnameye bağlı fennî şartnamede yazılı evsaf dairesinde yerli yapısı olacaktır. Bedeli muhammeni fennî şartnamede yazılı yedek alât ile birlikte iki bin liradır. Açık eksiltme ile ihalesi baş kâtiplikteki şartname veçhile 22/10/937 cuma günü saat on altıdadır. İştirak için yüz elli liralık muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubu ile söylenen gün ve saatte encümene gelinir.

3 — Soğukkuyu mevkiinde değirmen dağındaki Yamanlar suyu deposu civarında yapılacak bekçi barakasının baş kâtiplikteki şartname, keşif ve projesi veçhile açık eksiltme ile ihalesi 22/10/937 cuma günü saat on altıdadır. İşin keşif bedeli beş yüz doksan üç lira otuz dört kuruştur. İştirak için kırk dört buçuk liralık muvakkat teminat makbuzu ile söylenen gün ve saatte encümene gelinir.

7 — 12 — 15 — 19 (1967)3529

Hakikî dostun tavsiyesi budur:

RADYOLİN

Yurdda ittifak haline gelen bu kanaati tesise niçin ve nasıl muvaffak oldu?

Çünkü «RADYOLİN» in terkibi yüksek bir kimya şaheseridir.

Çünkü bütün «RADYOLİN» kullananların dişleri temiz, sağlam ve güzeldir.

Çünkü «RADYOLİN» emsalsiz rağbeti dolayısiyle hiç stok yapmadığı için mütemadiyen taze taze piyasaya çıkar.

Çünkü «RADYOLİN» diğer macunlara nazaran çok ucuzdur.

Artık bütün bunlardan sonra «RADYOLİN» kullanan on binlerce kişinin ne kadar haklı olduğunu anlamak kolaylaşır.

GÜNDE İKİ DEFA FIRÇALAMAYI IHMAL ETMEYINIZ....

Baş ağrısı, Diş ağrısı
NEVRALJI
Bütün ıstırapları teskin eder

GRIPIN
Bilhassa bunlar karşı müessirdir
İş başında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kaşe
GRiPiN
Bulundurmayı unutmayınız.
Kalbi bozmaz, mideyi ve böbrekleri yormaz
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her işte kullanılan
ZONGULDAK
Maden kömürü
Her cins kömür perakende suretile rekabet kabul etmez fiatler dahilinde satılmaktadır.
Adres: Kestane pazarı Bardakçılar sokak numara 12
F. PERPİNYAN

HARACÇI KARDEŞLER
İZMİR - İKİNCİ BEYLER SOKAK № 102 TELF. 3778

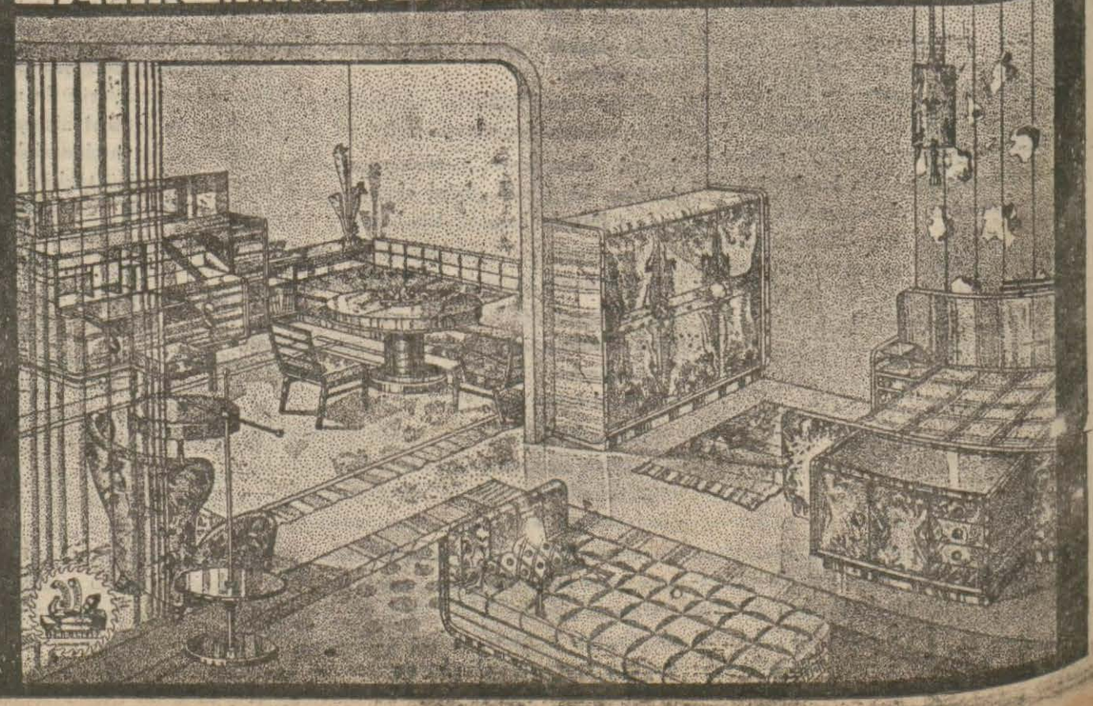

DEUTSCHE LEVANTE LINIE
G. m. b. H.

CAVALLA vapuru 20 birinci teşrinde Rotterdam, Hamburg ve Bremen limanlarına hareket edecektir.

AMERIKAN EXPORT LINES
The Export Steamship Corporation

EXCHANGE vapuru 23 birinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

CARLTON vapuru 26 birinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

EXMINSTER vapuru 1 ikinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

EXTAVIA vapuru 9 ikinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

EXHIBITOR vapuru 19 ikinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

EXPRESS vapuru 26 ikinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

OGONTZ vapuru 28 ikinci teşrinde bekleniyor. Nevyork için yük alacaktır.

The Export Steamship Corporation
PIRE AKTARMASI
SERİ SEFERLER..

EXACAMBION vapuru 23 birinci teşrinde Pireden Boston ve Nevyork için hareket edecektir.

EXCHORDA vapuru 5 ikinci teşrinde Pireden Boston ve Nevyork için hareket edecektir.

SEYAHAT MÜDDETİ
Pire - Boston 16 gün
Pire - Nevyork 18 gün

SERVICE MARITIME ROUMAIN
BUCAREST

DUROSTOR vapuru 26 birinci teşrinde bekleniyor..

Köstence, Sulina, Galatz, ve Galatz aktarması Tuna limanları için yük alacaktır.

STE. ROYALE HONGROISE
DANUBE MARITIME

DUNA motörü 23 birinci teşrinde bekleniyor. Belgrad, Novisad, Comarno, Budapeşte, Bratislava, Viyana ve Linz için yük alacaktır.

JOHNSTON VARREN LINES LTD.
LIVERPOOL

JESSMORE vapuru 31 birinci teşrinde bekleniyor. Liverpool ve Anvers limanlarından yük çıkaracak ve Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Galatz ve İbrail limanlarına yük alacaktır.

DEN NORSKE MIDELHAVSLINJE
OSLO

BAYARD motörü 25 birinci teşrinde bekleniyor. Pire, Dieppe ve Norveç limanlarına yük alacaktır.

Hândaki hareket tarihleriyle navlunlardaki değişiklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birinci Kordonda V. F. Henri Van Der Zee Co. N. V. Vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON No.: 2007/2008

Fratelli Sperco
Vapur Acentası

ROYALE NEERLANDAIS
KUMPANYASI

FAUNA vapuru 16/10/937 de Rotterdam - Amsterdam ve Hamburg limanlarına yük alarak hareket edecektir

DEUCALION vapuru 26/10/937 de Rotterdam - Amsterdam ve Hamburg limanlarına yük alarak hareket edecektir

HERMES vapuru 27/10/937 de Burgas, Varna ve Köstence limanlarına yük alarak hareket edecektir.

SVENSKA ORIENT LINIEN

BARDALAND motörü 16/10/937 de Rotterdam - Hamburg - Dantzig - GDYNIA - Danimarka - İsveç - Norveç ve Baltık limanlarına hareket edecekitir.

VIKINGLAND motörü 2/11/937 de Rotterdam - Hamburg - Dantzig - GDYNIA - Danimarka - İsveç - Norveç ve Baltık limanlarına hareket edecekitir.

SERVICE MARITIME ROUMAIN

ALBA JULYA vapuru 11/10/1937 tarihinde Malta - Cenova - Marsilya ve Oran limanlarına hareket edecektir.

ZEGLUGA POLSKA S. A.

LEVANT motörü 2/11/37 de Anvers - Gdynia ve Dantzig limanlarına hareket edecektir.

Hândaki hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez. Daha fazla tafsilât için İkinci Kordonda FRATELLI SPERCO vapur acentasına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON : 4142/4221/2663

Olivier Ve Şü.
LIMITET
Vapur acentası

BİRİNCİ KORDON REES BINASI TEL. 2443

Lllerman Lines Ltd.

LONDRA HATTI

POLO vapuru limanımızda olup 28 eylûle kadar Londra ve Hull için yük alacaktır.

PHILOMEL vapuru 29 eylûlden sekiz birinci teşrine kadar Londra için yük alacaktır.

LESBIAN vapuru 12 birinci teşrinde Londra ve Hull için yük çıkaracaktır.

LIVERPOOL HATTI

MARDINIAN vapuru 29 eylûlden 6 birinci teşrine kadar Liverpool ve Glasgov için yük alacaktır.

BRISTOL LEITH VE NEVGASTLE HATTI

JOHANNE vapuru 28 eylûle kadar doğru Bristol için yük alacaktır.

ARABIAN PRINCE vapuru 10 birinci teşrinde gelecek ve Nevgastle için yük alacaktır.

Tarih ve navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Şık Atelyesi
Beyler Sokağına nakledildi

Mimar Kemalettin caddesinde (ŞIK) dikiş ve şapka atelyesi tevsi mecburiyeti dolayısiyle İkinci Beyler sokağı civarında Numan zade sokağında 36 numaraya nakledilmiştir.

1 - 26 (1803)

Umum Pamuk Fabrikatörlerinin Nazarı dikkatine

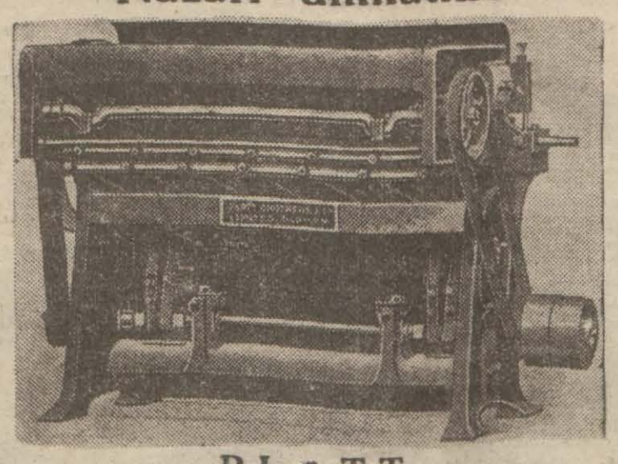

PLATT
Fabrikasının Namdar
ÇIKRIKLARINI ve bilcümle YEDEK AKSAMINI
UMUM ACENTASINDAN bu sene temin edebilirsiniz
ADRES:
G. D. GIRAS
Peştemalcılar, Evren sokak No. 3/1
Singer dikiş makinaları kumpanyası karsısında
Telefon: 2413 Posta kutusu : 234 IZMIR

BRISTOL
Beyoğlunda
OSMANiYE
Sirkecide

Bu her iki otelin müsteciri Türkiyenin en eski otelcisi BAY ÖMER LÜTFÜ'dür. 43 senelik tecrübeli idaresiyle bütün Ege halkına kendisini sevdirmiştir.

Otellerinde misafir kalanlar, kendi evlerindeki rahatı bulurlar.

Birçok hususiyetlerine ilâveten fiatler müthiş ucuzdur.

Istanbulda bütün Ege ve Izmirliler bu otellerde buluşurlar.

Eczacı Kemal Kâmil Aktaşın
Bahar çiçeği Kolonyası

Merkezi Kemeraltı caddesi
Beyler Sokağı köşesi
Büyük Hilâl eczanesi

İzmirden götürülecek en şık en ince ve en makbul hediyeniz eczacı Kemal Kâmilin
Bahar çiçeği kolonyası

olacaktır. İzmirde Hilâl eczanesi kokuculuk üzerine ciddî yürüyen bir müessese olmuş, kokuculuk âlemini şaşırtmış bulunmaktadır. Hilâl eczanesini, eczacı Kemal Kâmili işindeki ciddiyeti, kolonyalarını İzmirlilere sorunuz.

Yakın ve benzer isimlere aldanmamanız için şişeler üzerinde Kemal Kâmil adını görmelisiniz.

İstanbul Sıhhî müesseseler artırma ve eksiltme komisyonundan:

Yapılacak iş: Bakırköy Emrazı Akliye ve Asabiye hastanesi merkez pavyonu inşaatı.

Muhammen fiat: 32.600 liradır.

Muvakkat garanti: 2445 lira.

Bakırköy Emrazı Akliye ve Asabiye hastanesinde yaptırılacak olan Merkez pavyonu inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 20/10/937 Çarşamba günü saat 15.30 da Çağal oğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Mukavelename, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartları, proje ve keşif hülâsası ile buna müteferri diğer evrak 163 kuruş bedel mukabilinde komisyondan alınabilir.

3 — Istekliler carî seneye ait ticaret odası vesikasiyle 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe benzer 25.000 liralık iş yaptığına dair NafıaVekâletinden almış olduğu müteahhitlik vesikasiyle muvakkat garanti makbuz veya banka mektuplariyle birlikte teklifi havi mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. «6667»

5—10—15—19 6667 3470 (1943)

TURAN Fabrikaları mamulâtıdır. Aynı zamanda Turan tuvalet sabunlarını, traş sabunu ve kremi ile güzellik kremlerini kullanınız. Her yerde satılmaktadır. Yalnız toptan satışlar için Izmirde Gazi Bulvarında 25 numarada umum acentelik Nef'i Akyazılı ve J. C. Hemsiye müracaat ediniz.

Posta Kut. 224 Telefon 2456

Dima sabit daima tabiî

Juvantin saç boyaları

İNGİLİZ KANZUK eczanesi laboratuarlarında hazırlanan Juvantin saç boyaları muzır ve zehirli maddelerden tamamen âri olup saçlara tabiî renklerini bahşeder.

Juvantin saç boyaları kumral ve siyah olarak iki tabiî renk üzerine tertip edilmiştir. Gayet tabiî ve sabit olarak temin edilen renk yıkanmak, terlemek hattâ denize girmek suretiyle de çıkmaz. En ciddî ve emniyetli markadır.

Eczanelerde ve ıtrıyat mağazalarında arayınız.

Bir radyo satın almağa niyetlenip karar vermeden evvel

Philips
RADYOLARINI DINLEYINIZ
Philips 1938
YENİ MODELLERİNİ

Takdim eder. Bu radyo serisinde tek düğme ile çalışan, hareketli kadranlı reglaj otoblok çifte konlu oparlör mobillası asrî

RADYOLAR **96**

LIRADAN BAŞLAMAK ÜZERE SATIŞA VAZEDILMIŞTIR.
UMUMI ACENTESI: *PENNETTI ve PARIENTE*
Telgraf Penpar - İzmir İZMIR
Telefon: 2307 İkinci Kordon, 64 Posta kutusu 104
1 - 3 (1843)

Daimon Elektrik pilleri dünyada tanınmış pillerdir. Daimon pili kullanan hiç başka pil kullanmaz.
Umum deposu : Sulu han civarında 28 - 9 Hüsnü Uz
Ödemişli.

Taze Temiz Ucuz Ilâç
Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat eczanesi
Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı Karşısında

Manevraya Ait Foto Röportajımız

Mareşal otokara binerken

Kırmızı taarruz seyrediliyor

Mavi kuvvetler kumandanı Korgeneral Mümtaz

Milli Müdafaa Vekili Kâzım Özalp

General Mümtaz otorayda

Vekillerimiz manevra sahasında

Eskişehir tayyare kumandanı Zeki

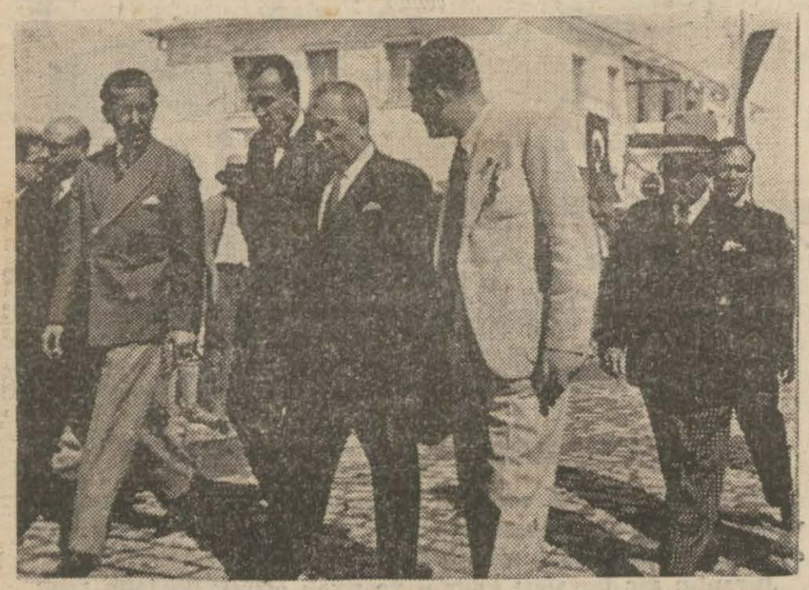

Nafıa Vekili Aydında

Rasat yerinde bir nefer

Bir zırhlı otomobil ve gazetemizin muhabiri

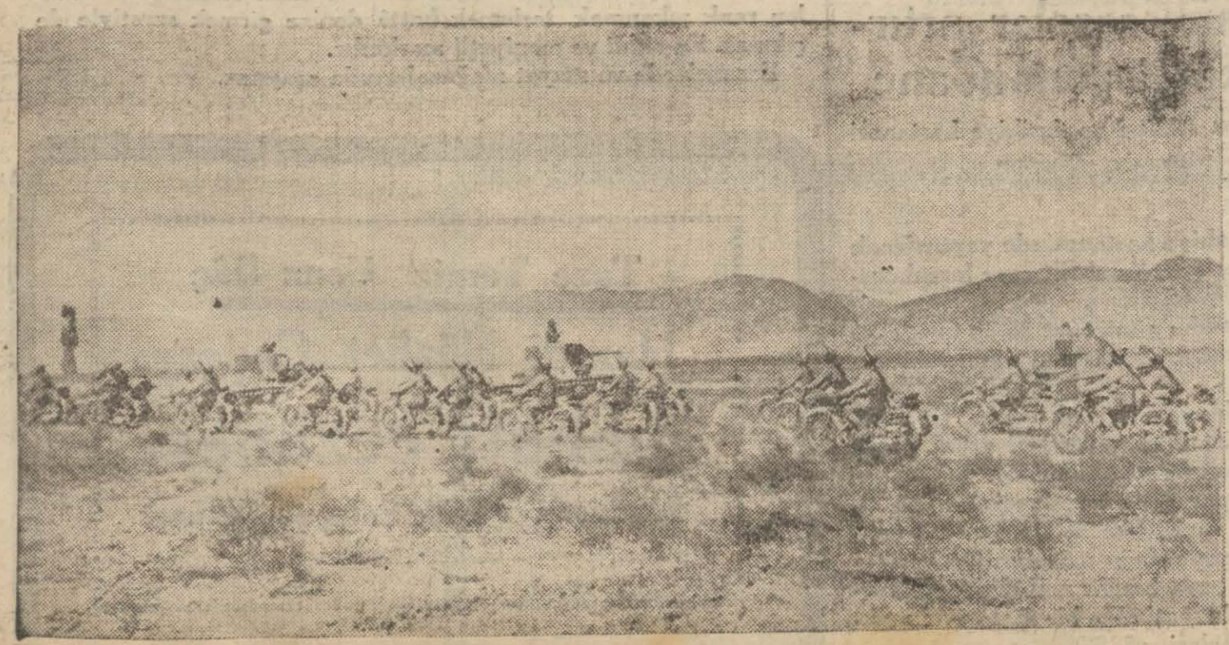

Bir motosıklet ve zırhlı oto kolu

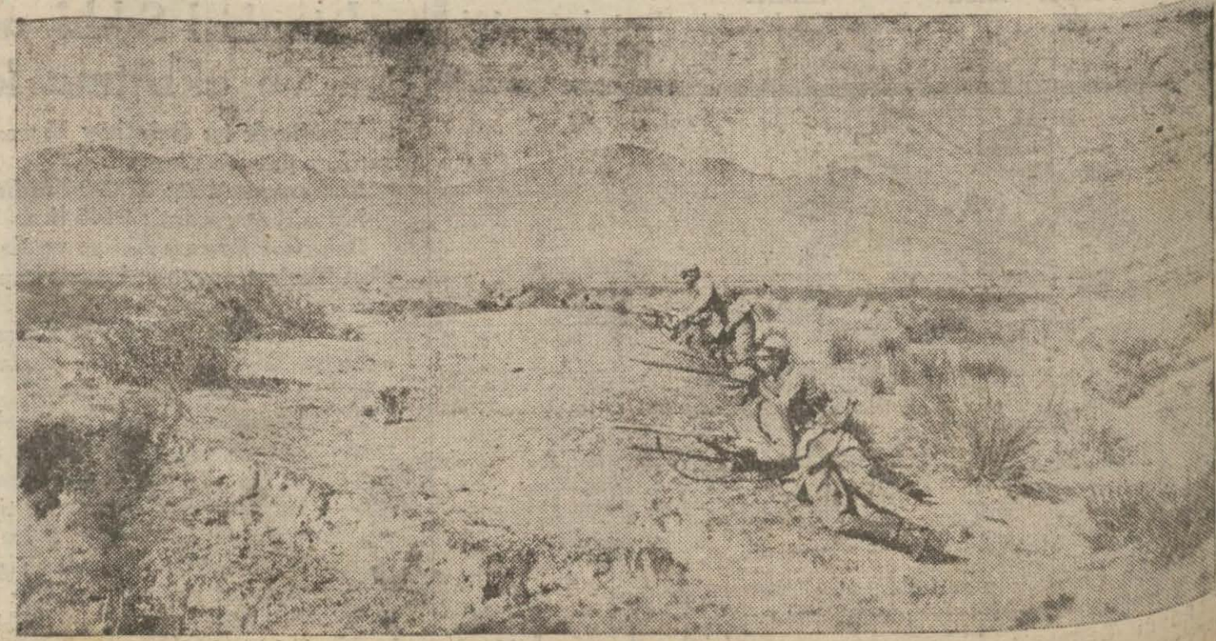

Kahraman askerlerimiz pusuda